

ЛІСТОПАД


1973

Київ

Виходить з січня 1927 р.

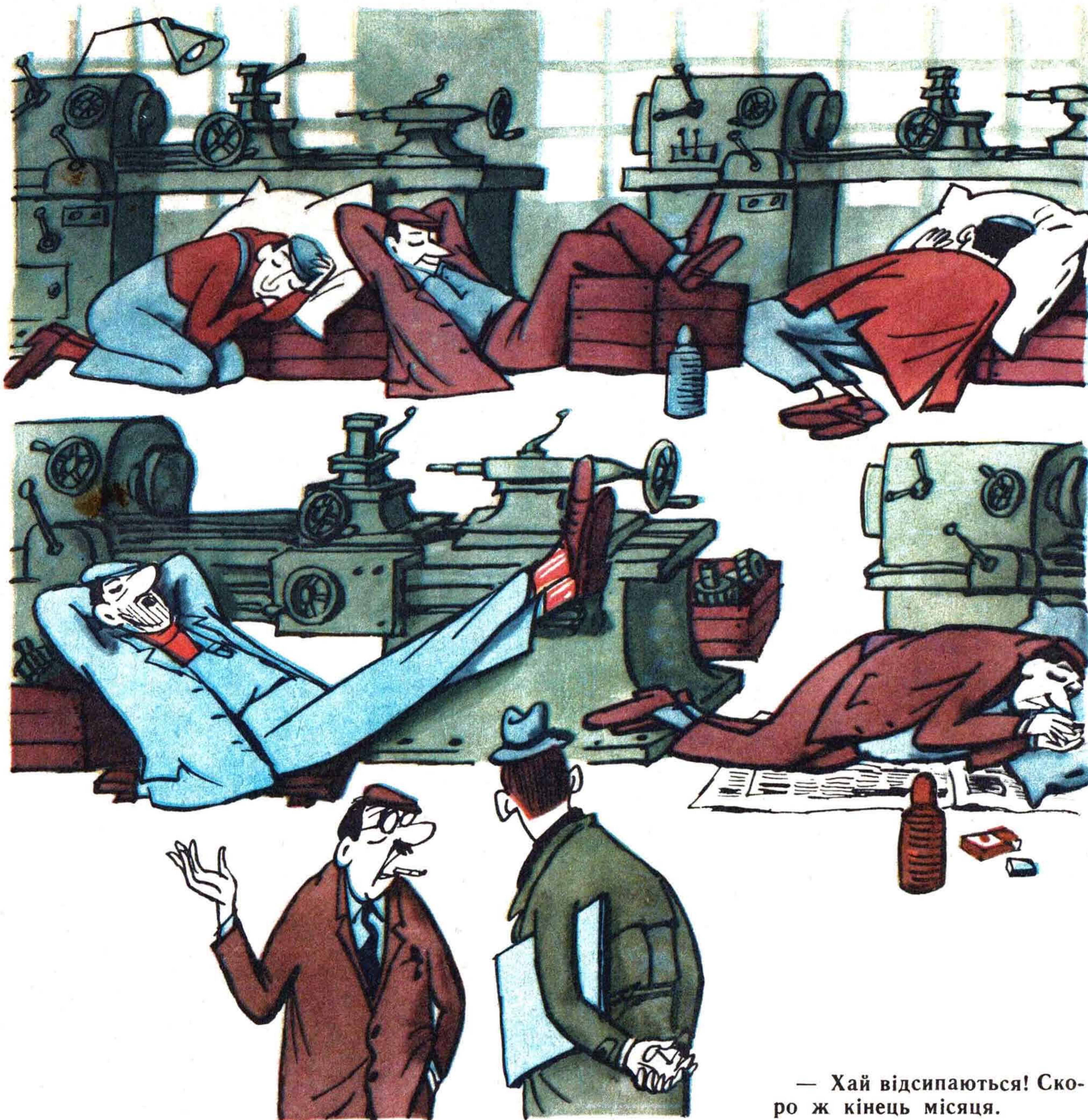
№ 21 (919)

Ціна номера 12 коп.

ПЕРЕД АВРАЛОМ

Мал. В. ГОРБАЧОВА

Пером
по перах

„Реконструктори”

Реконструктивна думка невпинно рухається вперед.

Ось вам приклад.

До редакції надійшов лист. У с. Покошичах Коропського району на Чернігівщині за наказом голови колгоспу вирубали гайок біля птахоферми і саду.

Тільки хотіли ми того голову прийняти до «Клубу губителів природи», аж гульк — заступник начальника Чернігівського обласного управління сільського господарства т. Бородавкін голосує проти. Голова, мовляв, тут ні при чому. Це все реконструкція. Була на території колгоспу широка дорога, зробили з неї вузьку. Певно, для оригінальності. Щоб не повторювати тих, хто із вузьких доріг робить широкі. Та не в цьому суть. Суть у придорожній смузі. У своїй відповіді на скаргу з приводу знищенні гайка і саду т. Бородавкін так і пише: «...викорчувавши з дозволу райвиконкому передану колгоспові. після звуження дороги придорожню смугу, колгосп використовує її в сільгосподарському виробництві». І далі: «З метою поліпшення сільгоспугідь було проведено викорчування чагарника біля птахоферми».

Відбулась потрійна, так би мовити, реконструкція: дороги, сільгоспугідь і фактів, наведених у

листі до редакції. Саме так: факти т. Бородавкіним не спростовуються, а лише делікатно, майже непомітно реконструюються. І вже гайок — не гайок зовсім, а чагарник, сад зник, і взагалі невідомо, чи він коли існував, зате з'явилася придорожня смуга, яка також зникла, бо її вирубали. А голова колгоспу, таким чином, вже не губитель природи, а її найліпший друг і товариш.

...У Чуднові, що на Житомирщині, спустили ставок. Не з доброго дива, а, як пояснює голова Чуднівського райвиконкому т. Ільницький, «при реконструкції дороги Чуднів—Вільшанка».

Значить, також з реконструктивних міркувань.

Ну, а що ж потім? Ставок відновили?

Е-е, ні. Не була б то реконструкція. Як пише далі т. Ільницький: «Відновлення ставка не передбачається тому, що...»

Як гадаєте, чому? Тому, що ставок вже не ставок, а калюжа? Чи дорога, може, пролягла прямо через водойму? Чи вода в земні надра втекла? Все не те. Навчіться спочатку реконструктивно мислити, а тоді вгадуйте. Тому, що «...дане водоймище не відповідає санітарним вимогам: вода в ньому забруднюються за рахунок стічних вод харчокомбінату та маслозаводу».

Ну, близкуче! А які перспективи відкриваються!

Виходить, замість того, щоб боротися за чистоту водоймищ, простіше ті водоймища спустити. Щоб не було чому забруднюватись. Оце реконструкція, оце розмах!

Неясно лише, як бути з річками. Ну, з малими ще можна впоратись. А як з великими? Води ж багато!

Проте не будемо впадати у відчай. Реконструктивна думка, як було сказано, не стоїть на місці.

Отже, пишіть нам, товариши «реконструктори». Чекаємо ваших нових ідей і пропозицій.

В. КОВАЛЬ.

**Телеграфне
агентство
ПЕРЦЯ**

ВИПАДОК НА КОРДОНІ

Принородонний інцидент стався на річці, що розділяє Чернігівську і Сумську області. На містку, прокладеному через річку, відбулася чергова сутичка між керівниками двох сусідніх господарств: радгоспу «50 років Жовтня» (Талалаївський район Чернігівської області) і колгоспу «Червоний прапор» (Роменський район Сумської області). Обидва керівники, розмахуючи руками, доводили один одному, але так довести і не змогли, хто ж перший повинен розпочати ремонт містка, через який уже не можна ні проходити, ні пройти.

Оскільки під час спірки місток погрозливо затріщав, обидві договірні сторони поспішно відійшли на вихідні позиції.

КАРА НЕБЕСНА

ХМЕЛЬНИЦЬКА область. (Кор. ТАП). Кари небесної зазнали В. А. Гнатюк, М. Т. Трофимчук, В. В. Крищук та інші пасічники села Черепівки Хмельницького району. Люди наївні, вони гадали, що у керівників радгоспу «Ленінець» вистачить здорового глузда попередити місцеве населення, що літаки оброблятимуть поля отрутохімікатами. Саме за це і поплатилися. Бо ніхто нікого ні про що не попереджив, і десятки бджолосімей трагічно загинули.

Пам'ять загиблих вшановано мовчанням. Дуже довгим і затяжним мовчанням. Приймінні, ще і нині ніхто з керівників радгоспу словом не обговорює про відшнодування збитків, завдані пасічникам-любителям.

Ідеш отак...

А за вікном — панорама. Степи, лани мріють. І раптом — глип: серед степу широкого — місто. Що за диво?! Ще торік цією дорогою проїздив вико-віселяна суміш буяла, а тут — на тобі: квартали, портали, газони... Звідки?!

— А це, — кажуть сусіди по купе, — нове місто. Ще й назви йому не придумано.

Отако!..

Тільки за останнє десятиліття на Україні виросли десятки нових міст. Чи ж це вам — не свідчення поступу нашого могутнього? Чи ж не причина для захоплених репортажів?!

Ясно, що — свідчення. І, тим більше, — причина.

Оця причина й привела мене в одне з новонароджених міст...

Називається воно Світодарськом. Поетична назва, еге ж? Але дивуватися нічого: в цьому місті живуть тільки поети. Десять тисяч самих поетів! Причому, різнонаціональних: тут — і українці, і росіяни, і білоруси, і киргизи, і латиші, і буряти — одне слово, представники 38 щонайрізноманітніших національностей! Прекрасно живуть однією громадою. Душа в душу живуть. І хоч не всі білій папір натхненними рядками змережують, але всі, як один, разом складають чудову поему. Називається вона — Вуглегірська ДРЕС. Або, як ще ніжно зовути її самі автори, — Вуглегірочка. Коли у неї закрутять останню риму —

люди, раніше знаходили немовлят, у Світодарську, на жаль, не росте, а пологового будинку тут також іще немає. Доводиться корінним світодарцям, перш ніж знайтися, їздити в сусідні населені пункти.

«Хвороба росту» дається візки і молодим мамам. Поки вони ще не були мамами, то були будівельницями, енергетиками чи там вчителями. А як тільки перекваліфікувалися на мам, то всі колишні професії їм доводиться забувати: дитячих ясул у Світодарську іще не густо. Вже зараз півтисячі діток ростуть поза яслами.

Проблема?

Пральні у Світодарську ще теж немає. Уроочистий момент відкриття світодарського Палацу культури мріє ген-ген за обрієм: канав для його фундаменту ще не прокопано. Книжковий магазин — у бараці. Меблевий — у проекті. Все це часом призводить до того, що дехто із світодарців міняє прописку. Звісно, не тільки Москва, а й Світодарськ, і той — не одразу будеться. Та й будова унікальної на континенті ДРЕС, що некажіть, таки вагоміша від якогось там магазину. Але коли глянути на всю цю петрушку з хазяйської точки зору, то воно, ій-право, було б таки ліпше, щоб і пральні, і меблеві магазини, і лікарні, і пологові будинки, і дитсадки, і навіть палаці культури будували не тоді, коли надто вже припече, а, навпаки, — навіть із деяким випередженням попиту. Бо це, як не крути, — тисячі пар

Рости велике!..

(З олівцем по Світодарську)

вибачте, гаечку, — країна одержить ще три мільйони шістсот тисяч кіловат електроенергії!

Тепер вам ясно, чому місто називається Світодарськом?

Отут уже я й сам не втримався від поетичної гіперболи — офіційно такого міста, бачите, ще не має, офіційно є селище міського типу з такою назвою. Але спробуйте сказати таке світодарцям! Та вони, знаете, що з вами зроблять? Та вони вас... візьмуть за руку і поведуть показувати своє прекрасне, своє неповторне дитя. Поведуть — і, як двічі по два — чотири, доведуть, що воно таки — місто!

— А що ви думаете! Мікрорайон з двадцяти п'яти будинків уже є? Є мікрорайон! Будиночки — мов лялечки, з газом-електрикою, водопроводом-каналізацією та всякою іншою цивілізацією. А поміж ними — газони, молоді деревця... Є гастроном. Є «Промтовари». Є школа. Нарешті — музична школа, і га навіть є! Так чим же не місто?

Правда, багато чого в цьому місті іще й немає. Та що ви хочете — Москва, і та не одразу будувалася! Проблем іще, звісно, багато, але ж це, як то мовиться, — хвороби росту. Сам головлікар Борисов — дарма, що медик, а страждає від тих хвороб. Бо типової лікарні іще нема, і будівництво її то оживає, то знову завмирає; «вибивати» обладнання і все інше доводиться самому; штати теж не повністю вкомплектовані.

Переживають хвороби росту і корінні світодарці — тобто ті, кому судилося вже тут з'явитися на світ білій. Капуста, де, як кажуть старі

вивільнених робочих рук. Причому, постійних, уже навчених, кваліфікованих. Бо це — й настрій, котрий, як доведено, здорово сприяє продуктивності праці. Бо це, зрештою, — й тисячі вивільнених годин для громадсько-корисної праці, самоосвіти і відпочинку, які теж позитивно позначаються на продуктивності, трудовій дисципліні і на всьому такому іншому.

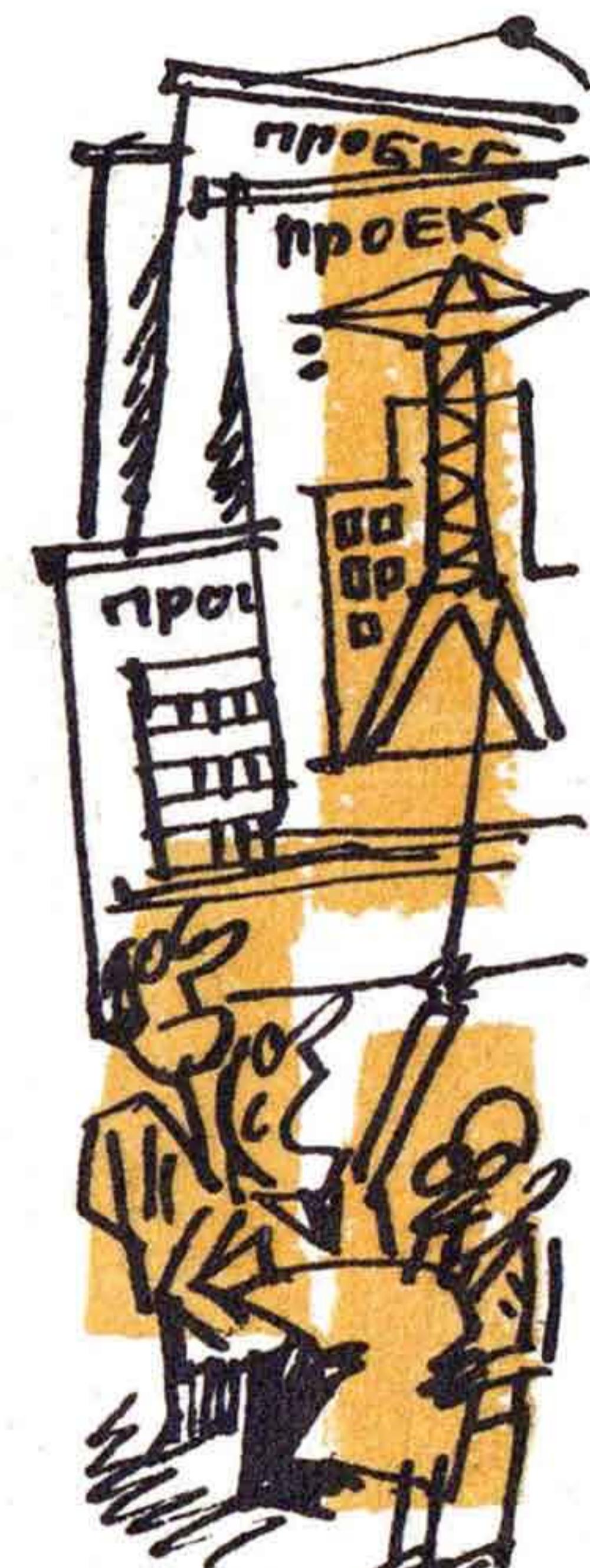
Отакі, словом, у Світодарська проблеми.

І все-таки, не кривлячи душою, скажу: захоплююсь! Захоплююсь Світодарськом, захоплююсь його пречудовими людьми, з яких кожен — у душі і в житті поет, що сміливо перетворює свої поетичні мрії у прекрасну об'єктивну реальність. І через те хочу завершити цей свій захоплений репортаж словами великого радянського поета, який сказав — ну, начеб про Світодарськ — буквально таке:

Я знаю —
місто буде,
Я знаю —
буде
сад,
коли
такі є люди
в моїй
Країні
Рад!

Під словами В. В. Маяковського обома руками розписався б!

В. БОЙКО.

СПЕКУЛЯНТ

— У тебе совість є? — А він сміється:
— Якщо купуєте — знайдеться.

Ігор СІЧОВИК.

ПОВЕРНЕННЯ БОРГУ

У вікно родильного будинку
Тарабанять жінка й чоловік:
— Гей, візьміть назад оцио дитинку,
Ми ж бо розлучаємося навік!

ГУМОВА ФІЛОСОФІЯ

Є, друзі, філософія своя
У тих, що мають гумові хребти:
— Спочатку ти скажи мені, хто я,
А потім я скажу тобі, хто ти.

Петро РЕБРО.

Світлиця, Мініатюрн

ОСВІДЧЕННЯ

— Я пропоную вам, сусідко,
серце й... ногу, —
Казав різник, що жив через
дорогу.

Володимир БРОВИНСЬКИЙ.

м. Знам'янка
Кіровоградської області.

ЙОМУ — СВЯТО

— Чого, хлопці, не сієте?..
Ледар обізвався:
— Свято у нас.
— А то ж яке?!

— Трактор поламався.

Василь ОВЕРЧУК.

м. Житомир.

ПРАВДОЛЮБ

За правду горюю
Стояв наш Павло...
Тому той правди
Не видно було.

Борис СЛЮСАР.

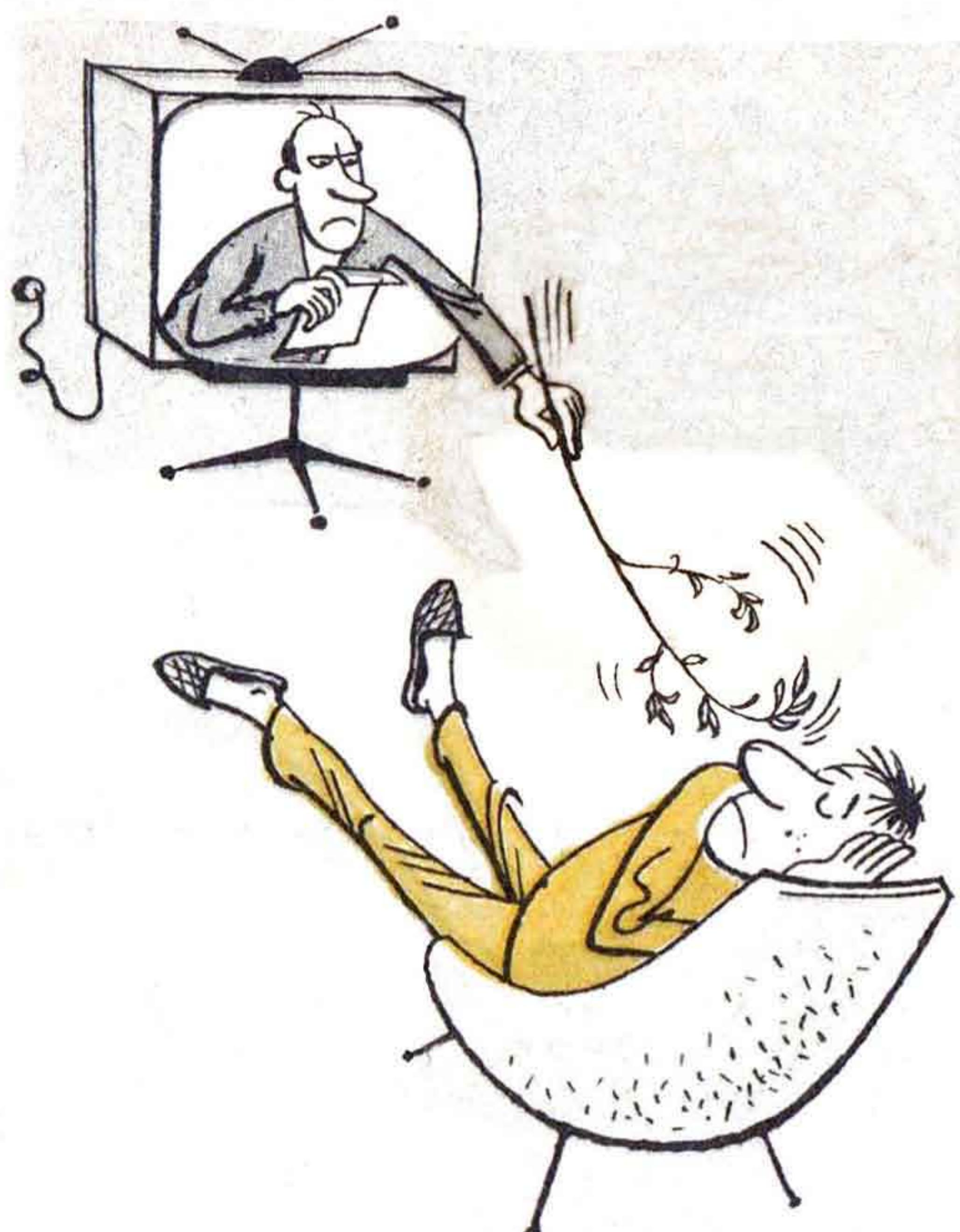
ДІТЯЧА ГОРДІСТЬ

Ося хвалилося дружкам:
— У мене тато — Лев.
Як стане дібки, як піде..
То тільки й чути рев.
— І він тебе іще не з'їв?
— Та ні... але хотів.

Петро ДРАЛО.

с. Корделівка
Калинівського району
Вінницької області.

Мал. В. ПЕТРОВА

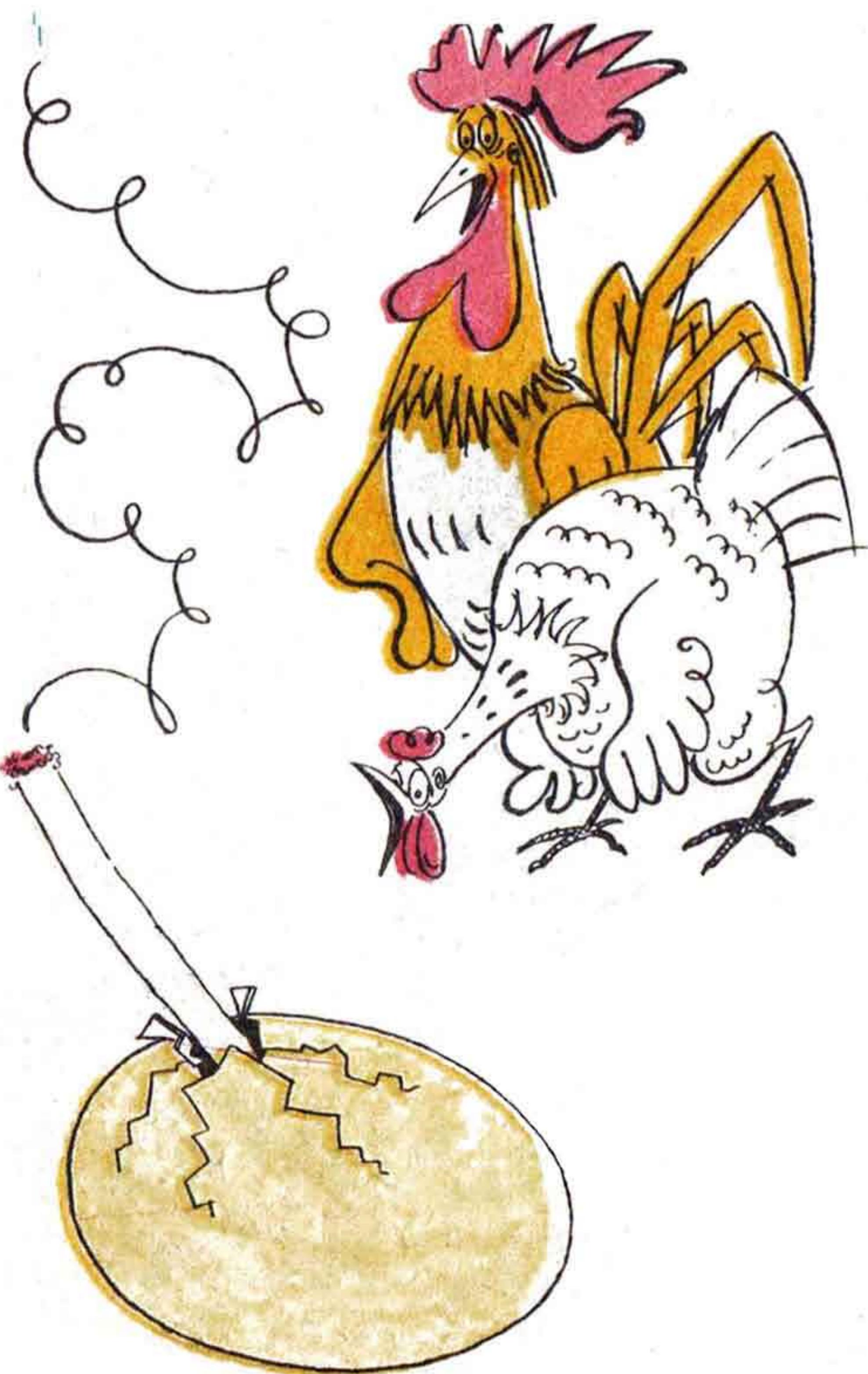
Без слів.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Г. В. Гасіна перебувала на посаді зоотехніка-селекціонера колгоспу «Победа» Вознесенського району Миколаївської області. Підкresлюємо, «перебувала», бо головним зоотехніком колгоспу працює її чоловік. Отож, будучи під затишним крильцем, Гасіна й занедбала племінну справу та зоотехнічний облік. Критикували її за це і на засіданнях правління, і на районних нарадах. Не допомагало. Тоді колгоспники написали Перцеві.

Начальник районного управління сільського господарства т. Турянський повідомив редакцію, що Гасіну Г. В. з посади зоотехніка знято. Головного зоотехніка колгоспу Гасіна П. М. суверо попереджено.

Мал. А. СУЧКОВА

Без слів.

Не знаю, як вас, а мене, коли чую, що дехто припискає до виконання плану, це дратує й дивує. Дратує, власне, не сам факт приписки. Бо то, знаєте, така справа. Либонь, чоловік просто інакше не може. Звик уже. Переконаний: не припишеш — не поїдеш.

Отож дратує і дивує не те, що приписують, а те, як примітивно, сказав би навіть, по-дитячому це іноді робиться. Завод, наприклад, виконав план на дев'яносто процентів, а керівник, уважно оглянувши стелю, диктує: пишіть — сто два і три десятих, а там розберемось.

І не думають товарищи про те, що такі речі дуже легко перевірити й викрити. Просто диво дивне! Наче забувають люди, що живуть напередодні останньої четверті двадцятого сторіччя, коли кваліфіковані фахівці давно уже виробили витончені, вищукані, чудово замасковані форми приписок.

Ну, щоб далеко не іхати (оскільки ми зараз перебуваємо на Тернопільщині), пошлемося на практику директора Теребовлянського комбінату побутового обслуговування населення В. В. Іотова. Відомо, що туфлі, виготовлені за індивідуальним замовленням, коштують на п'ять процентів дорожче, ніж таке саме взуття, пошите масово. Отож товариш Іотов цю тонкість урахував. Відтак ввірений йому комбінат систематично реалізовував взуття масового пошиву, як буцімто пошите індивідуально. І кожна пара взуття, а також кожний пошитий костюм і кожна зв'язана кофта давали у такий спосіб додаткових п'ять процентів. Дрібничка наче. А зайвих 3076 карбованців таки витягнули з населення.

Директор Тернопільської фабрики хімчистки тов. Рудик узяв до уваги те, що за термінове виконання замовлень слід брати підвищену плату. Ага, подумав він собі, підвищену? А на скільки? Воно в прейскуранті наче чітко передбачено. Але хіба ж кожен клієнт про це знає? Отож товариш Рудик і почав брати за термінове виведення плям удвічі вищу платню. Результат — до плану приписано 6027 карбованців, видурених у замовців.

Отак роблять справжні фахівці, які йдуть у ногу з часом! Це ж вам не просто на стелю дивитися.

Читаць, звісно, може запитати: а що, хіба до такої витонченої, замаскованої приписки неможливо докопатися? Чому ж ні? І в даних випадках народні контролери також докопалися. Та вся тонкість тут полягає в тому, що часто, поки докопаються, то спочатку...

А спочатку, наприклад, була постанова. Підпісали її начальник обласного управління побутового обслуговування населення І. Курінний та голова об'єднання профспілки А. Хоменко. Постанова гучна й урочиста. Як туш духового оркестру. З неї тернопільці дізналися про те, що Підволочицький райпобуткомбінат став переможцем республіканського конкурсу на краще обслуговування сільського населення. І «за досягнення високих показників у галузі побутового обслуговування, за впровадження нових видів та форм побутових послуг» комбінату було видано першу грошову премію — 750 карбованців, з яких півсотні — персонально директорові комбінату товарищеві Бондарчуку.

Та відомо, коли в наш час заходить мова про «нові види та форми», то завжди знаходяться

цікаві люди, яким гвалт кортить те нове вивчити. Знайшлися такі й цього разу. Постанову ще тільки готовили, а ті цікаві вже заповзялися вивчати. І невдовзі дійшли твердого висновку: так, нові форми обслуговування на комбінаті справді широко впроваджено.

Приходить, скажімо, на комбінат Є. І. Вітрушинська з села Качанівки та й просить:

— Продайте мені, люди добре, сто п'ятдесяти листів шиферу!

— Тут вам не крамниця, а комбінат! Не продаємо! — кажуть її.

— Тоді самі покрійте хату, я заплачу!

— Не можемо! Нема в нас на те часу, та й взагалі...

— А як же бути?

— А так: ви платіть нам 143 карбованці, наче ми вам хату покрили, а ми вас тим часом оформимо будівельником і повернемо вам 12 карбованців у вигляді зарплати. Вам буде на дах, а нам — план. Домовились?

Так само було оформлено будівельниками на віві бухгалтера побуткомбінату О. А. Саву і секретаря-друкарку М. Д. Симон.

Продаючи подібним чином і залізо, і ліс, і дошки, комбінатівці зуміли підвищити виконання плану на 68 тисяч карбованців.

Це лише одна нова форма. А були ж ще й інші: металеві огорожі, хлібні форми виготовляли не за встановленими цінами, а за власними — зрозуміло, значно вищими, і тому подібне.

Усі ці нові види обслуговування дали можливість комбінатові приписати до плану за 1972 рік і перший квартал цього року 353 тисячі карбованців, відтак одержати 4380 карбованців премії.

А коли приписані у звіті гроши було вилучено в бюджет, то раптом з'ясувалося, що переможець республіканського конкурсу виконав план не на 101,6 процента, а на 69,8.

Будь-якого рядового керівника за подібну різницю могли б відразу увільнити з роботи. Але ж хіба підніметься рука на лауреата конкурсу?! Тому І. Курінний оголосив директорові комбінату сувору догану й попередив, що коли він і далі впроваджуватиме такі нові форми, то його буде звільнено. Але товариш Бондарчук як справжній новатор не міг, звісно, зупинитись на досягнутому: він і в другому кварталі впевнено гнув свою лінію, після чого обласний комітет народного контролю усунув його з посади.

Відтак він автоматично втратив вибorenе ним у таких мухах звання лауреата.

А жаль. Бо як на мене, то товариш Бондарчук має всі підстави носити це почесне звання. Тільки для цього слід запровадити спеціальний конкурс: на вищукану, витончену, максимально замасковану приписку. А конкурс такий, гадаю, конче потрібний. Для розповсюдження передовоого досвіду. Но ж зустрічаються ще подекуди товариши, які забувають, що живуть напередодні останньої четверті двадцятого сторіччя, і продовжують робити приписки примітивно і навіть якось по-дитячому.

О. КРУКОВЕЦЬ,
спец. кор. Перця.

Тернопільська область.

Того вечора, як і щодня, з метою дальнього загартування свого тридцятирічного організму, я, попередньо перекинувшись із дружиною кількома задушевними фразами, поспішив до Басівкутського озера. Після спринтерського запливу шкіра на мені горіла, як після гірчичників.

З радісним повискуванням я поспішив на берег, щоб швидше ускочити в теплій шерстяний спортивний костюм. На превелике мое здивування, костюма на місці не виявилось. Як і рушника та кедів. «Розбій на великій дорозі», — коротко оцінив я вчинок невідомих типів. — Залишити людину в чому мати народила...»

З-за дерев викотився місяць — і на траві холодним перламутром засвітилася крупнокаліберна роса. Зуби почали акуратно вибивати перші такти якогось ритму. Під цей акомпанемент я зробив кілька гімнастичних вправ. І став зважувати своє становище. Те, що вкрали костюм, — дрібниця. Але як добрatisя в такому виді додому, у центр міста?

На небесне світило напливла хмарина, і прибережна місцевість, яку я почав ретельно оглядати, потонула у густому киселі сутінків. При свіtlі місяця, здавалося, було тепліше. Вдалині недосяжними благодатними вогнями світилося місто. Хотілося плакати.

Раптом знову трохи посвітлішло, і метрів за двісті на полі я виразно побачив силует людини. «Врятований!

ГУМОРЕСКА

— мало не крикнув. — Врятований!» Але тієї ж міті мене вковов сумнів: мужчина чи жінка? Та холодний подих туману з озера примусив діяти.

Чіпляючись голим тілом за будяки, я став наблизатися до свого потенціального рятівника. Метрів за п'ятдесят ліг і поповз. «Побачить, — міркую, — голого, то ще сполохнеться і чкурене...»

Метрів за десять від силуeta я зупинився, перевів дух і придивився пильніше. Серед поля красувалося здоровенне опудало.

— Тьху! — вилаявся я спересердя, розтираючи спалюженого будяками живота.

Проте, підійшовши до того страховиська впритул, з радістю зауважив, що зядягнуте воно досить-таки пристойно: сірі полотняні штани лише з кількома дірками, невизначеного кольору світка, щоправда, без коміра і доброї третини лівого рукава, солом'яній бріль без дна.

Роздумувати було ніколи. Безсловесного городнього сторожа я пограбував за лічені секунди.

Околицю міста промінув без найменших пригод. Хіба що якась парочка, забачивши мене, прожогом дременула у підвіртнію. Ще пройти скверик, перескочити вулицю, і я — вдома.

Поки простував темною алеєю — все було добре. А біля фонтана стояло непередбачене: випірнувши невідомо звідки, мене оточила щільним кільцем зграя патлатих молодиків і міні-дівиць.

— Колосально! — вигукнуло рудокосе створіння з дъогтьовими підтьоками під очима. — Шик-модерн! Король!

— Дан! Жан! — крикнув інший продукт цивілізації! — нечесана брюнетка. — Гляньте, який геніальний костюм у чувака.

«Дан» і «Жан» вилупилися на мене, як на святої.

— Ах, пробачте, — підступила до мене рудокоса і взяла за руку. — Ви, напевне, були за кордоном? Колосально!

— Відіди, сіра, — інтелігентно обірвала монолог подруги брюнетка. — Я перша його помітила.

Компанія, захоплено вигукуючи і сплескуючи руками, поволокла мене до найближчої лавочки.

— Розкажіть, — стогнали дівиці, — розкажіть, як там?

Рудокоса, закочуючи під лоба очі, ніжно гладила обірваний рукав прадівської світки...

У цей момент, мабуть, вийшовши на пошуки, біля фонтана з'явилася моя дружина...

Що було далі — розповідати не буду.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

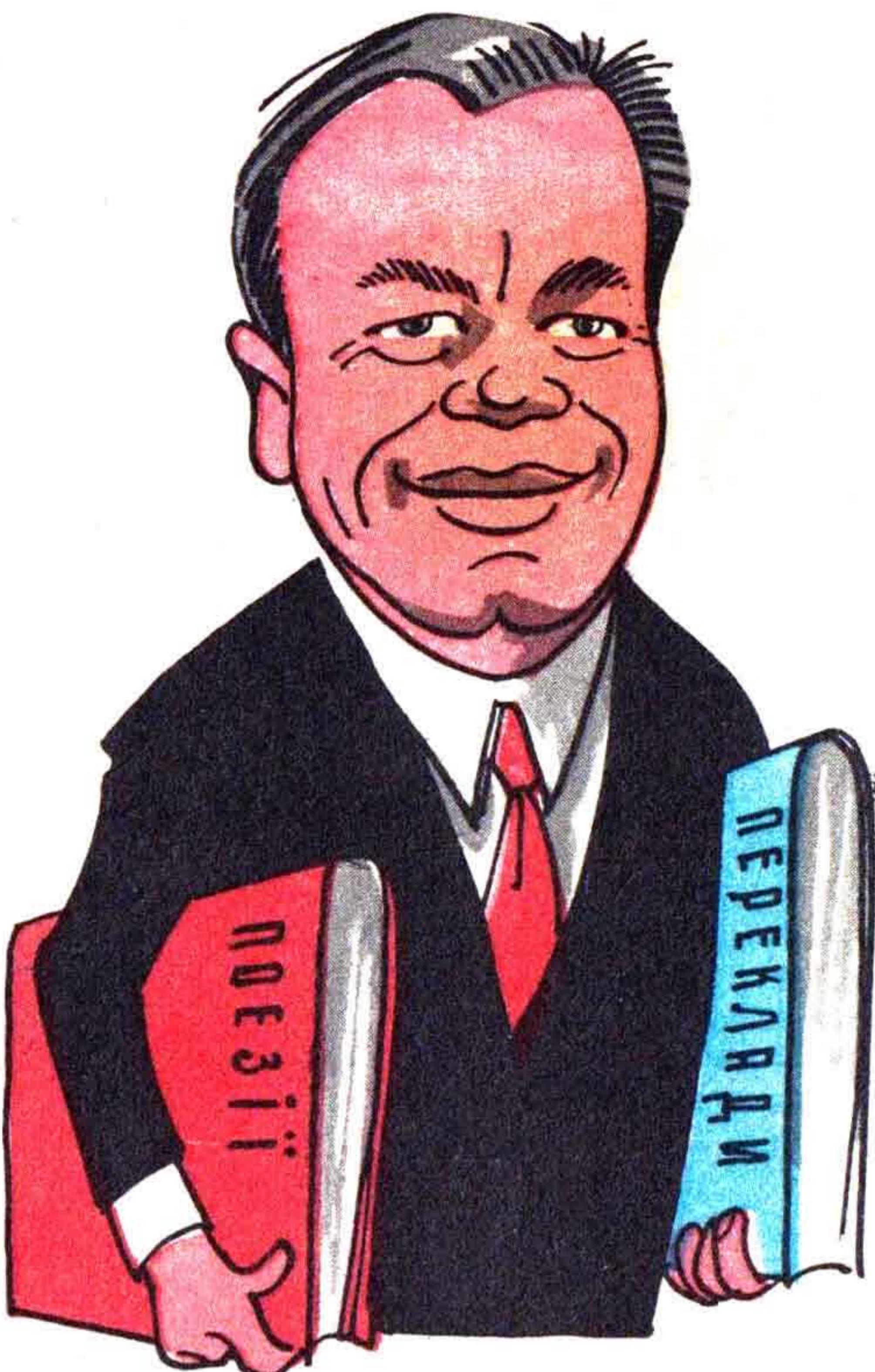
м. Ровно.

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

— Оце так батьки!.. Себе задля них не щадиш, а вони, бач, по-дали на суд, ніби я про них забув!

Вітаємо ювіляра!

Поет і перекладач
Віктор КОЧЕВСЬКИЙ

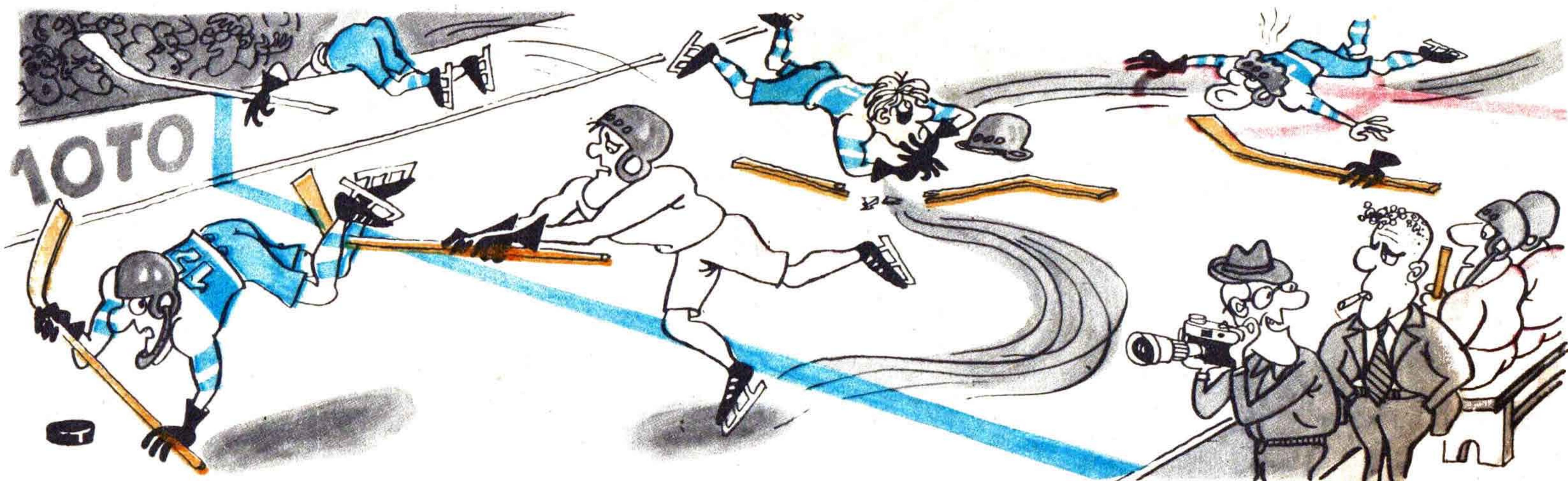
(З нагоди його першого 50-річчя)
Дружній шарж А. АРУТЮНЯНЦА

КЛІМОВА СХОВАНКА

Полювання Клім чекав...
Мав іти на птицю,
І від жінки заховав
Гроші у рушницю.
Поскладав усе, як слід.
Можна вже й рушати!
Раптом з пляшкою сусід
Завітав до хати.
Сіли, випили в саду
З літру самогону.
Тут на Клімову біду
Каркнула ворона.
Мить — рушниця у руках;
Клім стрілець хороший.
З двох стволів по цілі — гах!..
Засвистіли гроши.

Олександр СОКОЛЬНИЦЬКИЙ.

Мал. І. КОГАНА

— Наш захисник сьогодні в ударі...

Сами непорозуміння

Надійшло до нас два листи. Один із Полтавщини, другий — із Вінниччини. Автор першого листа пише, що в їхньому селищі Червоно-заводському Лохвицького району вже не один рік тому закладено фундамент під майбутню водолікарню. «А ще більше минуло років, — це вже цитуємо, — поки вивели стіни і звели дахи».

«Тепер, — цитуємо далі, — криша (дах) знову тече і догниваєть черні ребра водолікарні. Отак і стоїть споруда. Ніхто туди не заглядає. окрім сов, сичів та кажанів. Правда, з початку будівництва поставлено чотирох сторожів, які отримують по 60 карбованців на місяць. Якби хто знайшовся та підрахував, скільки на них сторожів пішло за ці роки грошей, певний, вистачило б добудувати водолікарню»...

Цікаво, звідки така впевненість у товариша? Чи він підрахував ті суми, звіряв кошториси? Чи гадає, що в Лохвиці або в Полтаві немає грамотних фінансистів, які б ото підрахували, що вигідніше: водолікарню будувати чи сторожів утримувати? І взагалі, чого йому та водолікарня спокійно жити не дає?

Така розібрала нас цікавість, що запросили ми того товариша до себе на розмову.

— У вас що, ревматизм? — питаемо. — Чи перші ознаки радикуліту? Головний лікар району мовчить про ту водолікарню, завідуючий обласним відділом охорони здоров'я мовчить, а ви... Ну, навіщо вам це?

Опустив очі товариш. Почервонів.

— Що, соромно? — кажемо.

— Соромно, — признається. — Дуже мені соромно за господарів таких.

— А чого ж вам?! Хто оце вас уповноважив червоніті і соромитися за когось? Хай червонітю товариші, які відповідають за це будівництво. Ім же не соромно...

— А мені, — заявляє він, — серце болить, коли на оте неподобство дивлюся...

— Ну, коли так, — погодилися ми, — то у вас є таки підстави писати. З серцем не жартують.

Виходить, водолікарня у селищі Червоно-водському таки потрібна...

Тут усе ясно.

Але ось другий лист. Із Вінниччини. Пише товариш про Віталія Вікторовича Савченка. Мовляв, чоловік не працює, а живе на широку ногу: має у Літині, по вулиці Радянській, 47, чималий будинок, а в провулку Ватутіна — шикарну дачу, яка офіційно іменується художньою майстернею.

«У 1956 році, — цитуємо, — В. Савченко закінчив Дніпропетровське державне художнє училище, але з того часу жодного дня ніде не

працював. Займається приватною практикою у себе вдома. Оформляє для установ і організацій району стенді, гасла, Дошки пошани, соцзобов'язань. Укладає кабальні договори з підприємствами, дере за них у 5—10 разів дорожче, ніж коштують замовлення».

Ми — у Літин.

— Як же це йому вдається? — цікавимось у товариша.

— А Савченко має дві руки: одна в заступника голови Літинської міжвідомчої ради по культурі В. Мельника, а друга — в голови Літинського райвиконкому В. Лучкова. Вони його й підтримують.

— А конкретно?

— Можна й конкретно, — не розгубився товариш. — На виготовлення 23 стендів Савченко і Мельник два роки підряд угоди укладали. І замість 8 карбованців 28 копійок (державна розцінка) за стенд платилося по 25 карбованців...

Той же Савченко і Мельник склали фіктивну угоду про те, нібито Савченко і якісь Кипоренко та Косицький виготовили Дошку пошани. За 500 карбованців. Насправді ж ту Дошку пошани виготовили службовці Літинського районоб'єднання «Сільгосптехніки», а гроши отримав Савченко...

— Овва! Справді майстер! — погодилися і ми. — А до чого ж тут голова райвиконкому Василь Архипович Лучков?

— А Василь Архипович йому всі блага в Літині створив. Своїм рішенням № 224 дозволив виділити земельну ділянку під будівництво «приватної художньої майстерні».

— А що, Савченко член Спілки художників?

— Такий, як і я, — махнув рукою товариш. — Лучков йому ділянку виділив, а Літинський комбінат комунальних підприємств та Літинське районоб'єднання «Сільгосптехніки» збудували майстерню. Фундамент — із бутового каменю, стіни — з червоної цегли, перекриття — із залізобетонних панелей. Дах під шифером, південна частина під склом...

— А хто ж платив?

— Ніхто. Савченко обіцяв цим організаціям щось намалювати...

— А ця майстерня, випадково, не на вашому городі? — поцікавилися ми.

— При чому тут мій город? — здивувався товариш. — Просто я не можу спокійно дивитись на такі «художества».

Ми теж не можемо. Тому не тільки пишемо, а навіть підписуємося. Удвох:

Д. ВІРЧЕНКО,
О. ФЕДОРЕНКО.

СЛОВО — БОРИСОВІ КОВАЛЕНКУ

Що одесити — дотепний народ, це вже давно відомий факт. Що одесити — народ серйозний, це само собою зрозуміло. Бо ж сказано: гумор — справа серйозна.

А ось вам іще одне підтвердження цієї істини. Борис Коваленко — старший викладач Одеського політехнічного інституту. Це значить, як сами розумієте, що людина він — серйозна. А вірші, які він пише, свідчать про те, що він ще й людина дотепна. В чим і сама оце можете переконатися.

ВОВЧЕ ЗАЛИЦЯННЯ

— Ходім зі мною, чарівна! — Вовк ніжно до Кози озвався.
— Куди? — промекала вона.
— У ліс...
І смачно облизався.

ЧОГО?

Коза питаеться Бика:
— Чого Лисиця ніжно трететься
Біля старого Борсука?
Подумав Бик...
— Та їй здається,
Що вхожий він до курника.

ЗАКЛПОТАНА ЩУКА

Зашамкотіла Щука Щуці:
— Та що ж це діється?! — На круїчі,
Дивись, рибалка знову сів
І ловить наших Карасів..
— Ну й хай! Чимало іх в ріці!
— Ге, згинуть так і окунці!
— Усіх не виловить за раз.
— Та ти, я бачу, щедра дуже;
Не ставсь до цього так байдуже,
Бо справа дійде і до нас.

МАЄ РОЗУМ

— Кирило розум таки має, — Свиня нарочкує Свині, —
Де б не напився, а лягає
Завжди в найкращому багні.

ОЧИМА БАТЬКА

Дмитро почав синка хвалити:
— Іван мій кухар хоч куди.
— А що ж уміє він варити?
— Окріп з холодної води.

ТАКА РОБОТА...

— В Сірка мого ласкова вдача.
Його ти, друже, не кляни
За те, що він роздер штани:
Робота в бідного собача.

З П'ЯНИХ ОЧЕЙ

— Іван, напившися міцного,
Учора з розуму дурного
На став топитися ходив.
— Загинув він, а вам — байдуже?!
— Та ні. Живий ще, хоч і дуже
Об кригу лоба розсадив.

ЗДИВУВАВСЯ

Уздрів Кирило Барана
І, рот розлявши, спинився:
— Ти ще живий? Ну й дивина! —
Мені шашлик із тебе ж снівся!

ЩИРЕ ПОЯСНЕННЯ

Декан суворий чинить суд,
Лінівого студента лає:
— Чого ти ходиш в інститут?
— Не знаю... Батько посилає...

З життя патлатих і бородатих

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

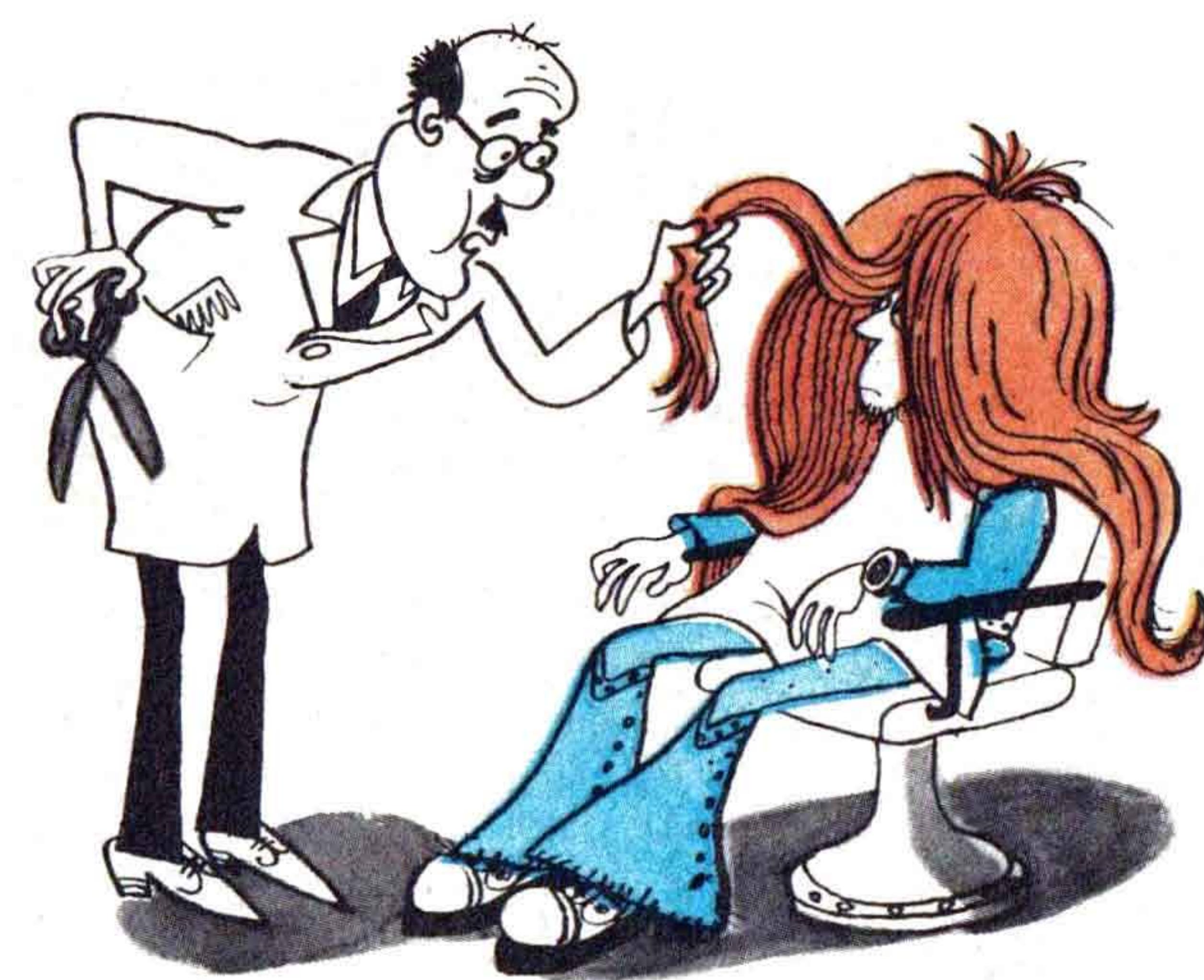
— Та що ви, мамо, це ж я, Петро!

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

— Щось мені ваше обличчя знайоме...

Мал. І. КОГАНА

— Як вас постригти?

Мал. В. ГОРБАЧОВА

— Громадяни, ви затиснули мені бороду!..

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

— Молоденька, гарненька, інститут закінчила, а за такого старого заміж пішла!

ВИСТАВКА ЧИСЛЕНСТРІДА

ЧАРІВНИЙ ПОРТФЕЛЬ

Лист до виставку

Дозвольте мені через вашу виставку висловити циркуляру дядям із Львівського дослідно-експериментального заводу за те, що вони випускають чудові універсальні портфелі. Коли мама та батько купували мені такий портфель, вони дуже вагалися. Ім не подобалося, що він якісь нособойний, із нерівними строчками, що книшенька на ньому перекошена, і до нього, чорного, не дуже пасує сіра ручка.

Але таки купили, бо лираз іншого не було. І от, уявіть, цей портфель виявився просто-таки чарівним.

Приходи я в суботу додому. Тато, як завжди, просить показати щоденник. «Прощавай цирк, прощавай морозиво!» — підмав я. Во щоденнику саме стоїть трінка. Відкриваю портфель, та він не відкривається. Замок заіло.

— Дай я спробую, — каже тато.

З півгодини вовтузився. Нарешті покликає сусіда. Та навіть удвох вони із замком не впоралися. Отже, і морозиво мені купили, і в цирку я побував.

А в поедилок, коли вчителька попросила показати їй юшот з домашнім завданням, я простягнув їй портфель:

— Замок заіло, не відмикнається!

На великий перерві відбулося позачергове засідання гуртка «Умілі руки». Шкільні умільці довго чухали потилці, але вдятались з тим замком не змогли.

Тепер усі мої шкільні друзі благають батьків купити їм портфель тільки виробництва Львівського дослідно-експериментального заводу.

Петро НЕСУМЛІННИЙ, учень 4 класу.

ПІСНЯ НЕ СТАРІЕ

Не секрет, що найулюбленіша пісня після тисячного прослухування може просто-таки набриднути. А че не можна зробити та, щоб пісня не старіла? Дово білися над цією проблемою в Сімферополі. І випустили піртфель «Дельфін». Пісня, записана на ньому, змінюється до невідімності. При кожному прослухуванні вона звучить начебто у новій інтерпретації.

Цей звуковий ефект досягається тим, що півка на магнітофоні весь час змінює швидкість.

Дали перцю!

За даними міського комітету народного контролю, у 1972 році Херсонській вузттєвій фабріці повернено через бран та низку якість як непридатних до реалізації 800 тисяч пар взуття на суму понад 8 мільйонів карбованців. Про причини нездадільній роботи фабрики йшлося у фейлетоні «Економічні прожекти Опанасенка і К» («Перець» № 10).

Міністерство легкої промисловості УРСР розглянуло фейлетон і повідомило редакцію, що фабрика

ШУКАЮ ІНСТРУКТОРА,

який навчав би користуватися паяльною лампою дніпропетровського заводу «Металопобут». Попереджаю: інструктор має бути висококваліфікований. Во цю лампу не можна запалити навіть самі заводські фахівці.

І. ЛЯДСЬКИЙ.

справді випускала взуття з дефектами, з відхиленнями від затверджених художньо-технічною рахою зразків.

За незадовільне керівництво т. Опанасенка з посади директора фабрики знято. За відсутність належного контролю начальникові «Укрвзуття» т. Балутенку оголошено догану.

Міністерство подало практичну допомогу фабриці для докорінного поліпшення її роботи.

Корисні поради

Швидко й надійно

Якщо вам треба швидко пофарбувати якесь світло річ у чорний колір, досить почистити її поруч із трусами виробництва Чорноострівської спортивнівентильнице Хмельницького облімісцевому. Труси так активно ліняють, що річ негайно покрасіє.

Щоб не світили очима

Якщо у вас виникне бажання придбати торшер або настільну лампу з маркою «Стрійське виробниче управління місцевої промисловості», купуйте заразом і свічку. Річ у тім, що вимикачі в них світильниках не завжди спрацьовують.

Наші об'яви

МИНЯЄМО

дві тисячі соновижималок виробництва харківського заводу «ЕлектроВажмаш» на звичайні терти.

Виставком.

П'ЯНИЦЯ

Чоловік прийшов до адвоката:
—Хочу розлучитися з дружиною.
—А що трапилося?
—Щодня він віштається по ресторанах і винарях.
—Невже у вас дружина п'янича?
—Що він, вона мене розшукав.

Повідомила О. КОСТЮК з с. Кам'янки Херсонської області.

СІЛА ВОЛІ

Зустрілися два приятелі, поговорили про погане самочуття після пиття і відчущали більше не пити. Стравай, — говорить один, — але ж у мене в кишечку пляшка горілки. Що з нею робити мені?

Повідомила Н. БІЛОКОНСЬКА з радгоспу «Добропільський» Добропільського району Донецької області.

ОСВІДЧЕННЯ

—Хохана моя Ольго, крім тебе, для мене не існує нічого на світі, — промовляв наречений, виводчики свою подругу із загсу.
—Я не Ольга, я — Зоя, — уточнила наречена.

Повідомила Н. ГАЛЕЩИНА з села Нова Галещина Козельщинського району Полтавської області.

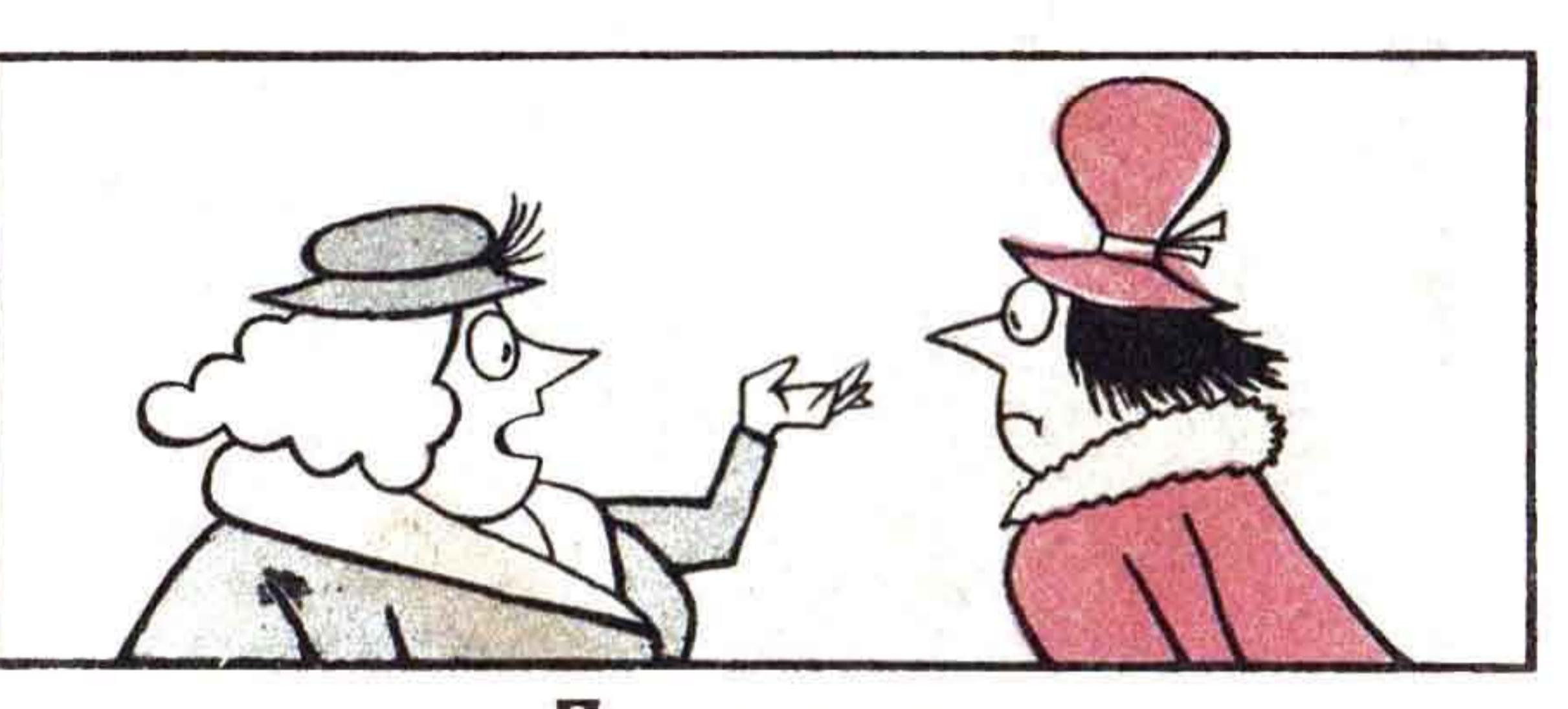
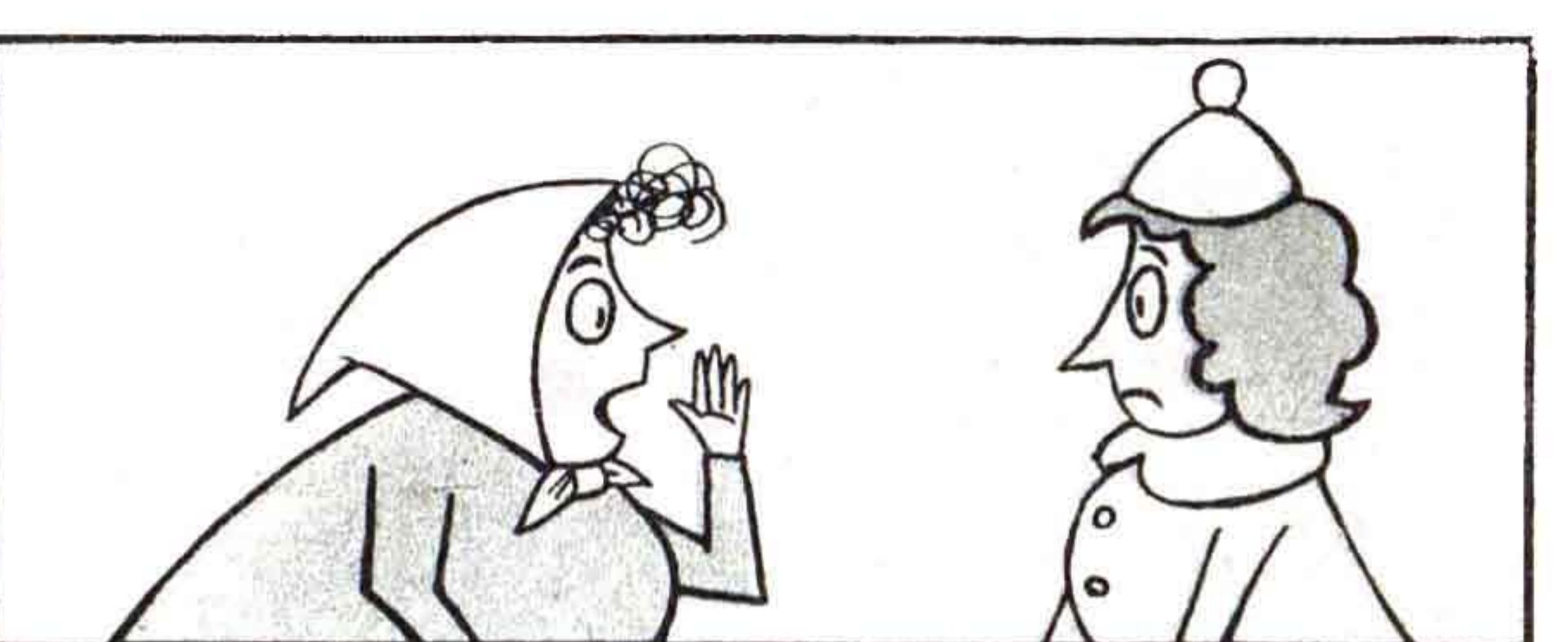
ВИПРАВДАВСЯ

—Вчора ти знову випливав, — каже жінка чоловікові вранці.

Надіслала М. СТУЛИЙ з села Нова Галещина Козельщинського району Полтавської області.

БУМЕРАНГ

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

По секрету...

Досі ми бачили конкурси-змагання на приз «Анумо, хлопці» та «Анумо, дівчата!..» «Анумо, братці!» — проводиться вперше. У ньому беруть участь одночасно дівчата і хлопці, чоловіки й жінки. Ініціатором цього конкурсу-змагання стали мешканці робітничих гуртожитків міста Світловодська.

Отже, перед нами — чотири команди. Команда гуртожитку № 1 тресту «Олександрія-тежбуд» у кількості 515 чоловік, команда гуртожитку заводу чистих металів — 300 чоловік, дві команди гуртожитків виробничого об'єднання «Дніпробудіндустрія» — 600 чоловік.

Перед учасниками чотири основні завдання: зготувати яхту, випрати білизну, помитися, активно відпочити.

П'ять треті півні. Команда гуртожитку тресту «Олександрія-тежбуд» заметушася. З дев'яти газових плиток, що є на кухнях, справні лише три. І ті без пальників. Що б то не стало треба до роботи встигнути зготувати сніданок. Дівчата бігають з електроплитками. На лицях їх — зосередженість і заклопотаність. Сімейні захопили одну кухню. Кожне дістає з кишень свій пальник. На дверях стоять чоловіків. Аби не проліз хто із «нужжих» та не потягнув пальник.

У той час команда гуртожитку № 2 виробничого об'єднання «Дніпробудіндустрія» бігає по сходах згори вниз із знизи вгору. У них зовсім нема газу. Хоч усіх навколоїшніх будинках газ є. Зате в усіх навколоїшніх будинках нема таких древніх меблів і таких потріпаних килимків, як у їхньому гуртожитку. Клащають ніжки електроплиток об бляшані підставки. Шкварчить сало. Смачно лоскоче ніздрі яечня.

Її зовсім нема. Бракує прасок. Проте всі учасники змагань і з цього становища виходять із чеснотою. Пам'ятають мудру істину, що в людині усе має бути прекрасне — і душа, і одяг, на вулиці виходить з чистеньким, акуратно випрасованому одязі. Не пліяють неохайністю своїх підприємств і їхніх керівників.

Третє завдання — помитися. Умови — ті ж самі. Душ є в кожному гуртожитку, води теплої нема майже в юному. Зате майже в кожному душі висить напис-афоризм: «Чистота — запорука здоров'я!» І учасники змагань не можуть спокійно пройти поза ці написи. Щоб очистити своє тіло... поспішають у міську лазню.

І останнє, четверте завдання конкурсу «Анумо, братці!» — організувати свій відпочинок у гур-

(Звичайний репортаж
із незвичайних змагань)

їх зовсім нема. Бракує прасок. Проте всі учасники змагань і з цього становища виходять із чеснотою. Пам'ятають мудру істину, що в людині усе має бути прекрасне — і душа, і одяг, на вулиці виходить з чистеньким, акуратно випрасованому одязі. Не пліяють неохайністю своїх підприємств і їхніх керівників.

Третє завдання — помитися. Умови — ті ж самі. Душ є в кожному гуртожитку, води теплої нема майже в юному. Зате майже в кожному душі висить напис-афоризм: «Чистота — запорука здоров'я!» І учасники змагань не можуть спокійно пройти поза ці написи. Щоб очистити своє тіло... поспішають у міську лазню.

І останнє, четверте завдання конкурсу «Анумо, братці!» — організувати свій відпочинок у гур-

ожитку. Відпочинок — це настрій. А настрій — продуктивність праці. Команда гуртожитку заводу чистих металів намагається якнайпродуктивніше використати площу для відпочинку. У цьому їй активну допомогу подає адміністрація заводу. У червоному кутку стоять ліжка. На них ціле літо після трудового днів відпочивають студенти-практиканти. Це має наявність практичне значення, бо понад тридцять робітників заводу навчаються на заочних та вечірніх факультетах вузів. Червоний куток служив ім одночасно і місцем відпочинку, і місцем заняття. Тепер він є правильний за консультаційний пункт. Студент-заочник будь-якої хвилі може проконсулюватися у студент-заочника з питань практики. Зручно. Вигідно.

Команда гуртожитку № 1 виробничого об'єднання «Дніпробудіндустрія» вважає, що найкращий відпочинок — це спорт. Хлопці влаштовують змагання — хто дали стрибні з вікна другого поверху. Дівчата лазять по пожежній драбині. Хлопці — з нудьги. Дівчата — з необхідності: побівуються з нічної зміни, а двері зачинено.

Та найкініше організувала свій відпочинок команда другого гуртожитку об'єднання «Дніпробудіндустрія». Вони влаштували боротьбу за трибуну. Не тому, що з цієї трибуни промовляли керівники об'єднання, розповідали, наскільки в об'єднанні зросла продуктивність праці і наскільки поліпшило побутові умови робітників. Боротьба за трибуну — це боротьба за місце, на якому можна сісти і подивитися телевізійні передачі. Бо у червоному кутку нема жодного стільника.

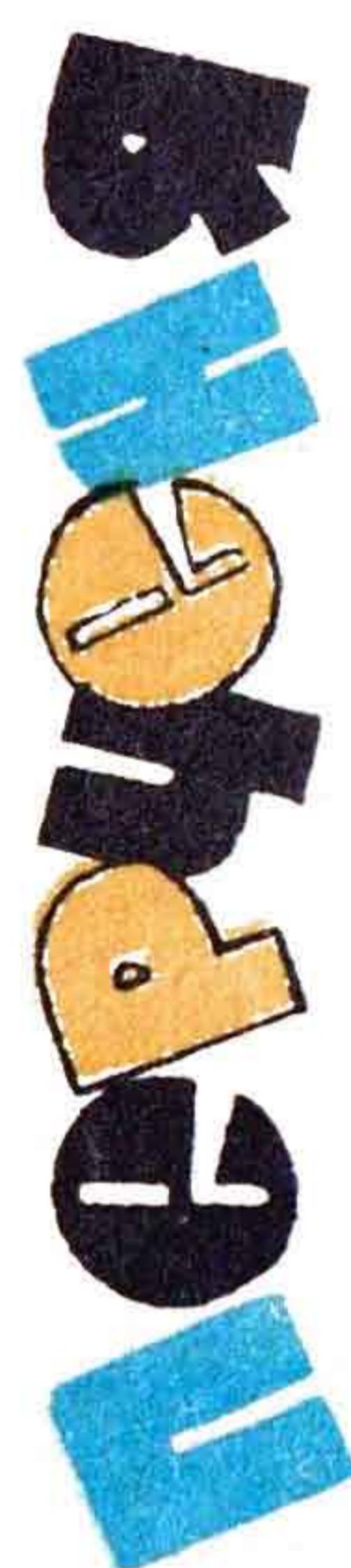
Змагання-конкурс команд робітників гуртожитків Світловодська «Анумо, братці!» судить авторитетне жюри. У його складі — керуючий трестом «Олександрія-тежбуд» О. П. Кузьменко і його заступник по побуту О. М. Король, директор заводу чистих металів А. М. Тузовський і його заступник по побуту М. О. Козинець, генеральний директор об'єднання «Дніпробудіндустрія» Ю. М. Дащенко та його заступник по побуту Л. Ф. Кириченко. Члени жюри одностайно визнають, що команди гуртожитків із частю перебувають труднощі, переможно долають усі побутові перешкоди. А це гартурі їхню волю, змінене здоров'я, будить ентузіазм та енергію, такі необхідні для виконання виробничих завдань.

Вів репортаж
спец. кор. Перся
Е. ДУДАР.

Кіровоградська область.

Мал. В. ГОНЧАРОВА

ЛЮБІ ДІТКИ!

Цю повчальну історію написав молдавський поет Петру Кераре. А за дорученням «Перченяти» ми переповіли її для вас по-українському.

ДУДА

Ранком променистим
Тато сповістив:
— Дітки, я у місті
Вам дуду купив.

Ой, зрадів Петрика,
Ой, зрадів Оника.

— Голос вона має
Гарний, доладу...
Хто з братів заграє
Перший на дуду?

— Я! — гукнув Петрика.
— Я! — гукнув Оника.

Враз дуду схопили —
Рвуть у брата брат.
Матінці несила
Вгамувати хлоп'ят.

— Дай! — кричить Петрика.
— Дай! — кричить Оника.

Смикають — не спиниш!
Раптом, хрусь — біда:
На дрібні частини
Тріснула дуда!

Не заграв Петрика,
Не заграв Оника.

ЯК РОМАНКО
ВИШЕНЬКУ СТЕРІГ

У кінці бабусиного городу росла вишенька. Коли ягідки почали червоніти, бабуся підкликала Романка і сказала:

— Наглядай, внучку, за вишенькою, щоб ніхто чужий не обірвав її. Якщо достережеш, то будуть тобі вареники з вишнями.

Через кілька днів Романко каже:

— Бабусю, уже можна мені вареники з вишнями варити — я кожен день стеріг вишеньку, і ніхто чужий її не обривав.

Пішла бабуся, глянула, а на вишеньці — ані ягідки нема.

— Нащо ж ти, внучку, неправду кажеш, — сплеснула руками бабуся. — Ти ж не стеріг вишеньки.

— Ні, стеріг.

— То куди ж поділися ягідки?

— А вони не поділися — я їх з'їв.

В. СЕНЦОВСЬКИЙ.

СЛОВНИК

— Мамо, а що це в тебе за книжка така товста?

— Це англійсько-український словник.

— А що це таке — словник?

— Це слова перекладені з англійської мови на нашу. Ось, наприклад англієць тобі щось каже, а ти його мови не розумієш, то в цей словник подивишся і зрозуміеш.

Петрик замислився, а через хвилину запитав:

— А в тебе є такий словник, щоб зрозуміти, про що кицька нявкає?

ВОНА САМА

— Вово, це ти розбив тарілку?

— Ні. Я тільки впustив її, а вона сама розбилася.

Адам ОВСІЄНКО.

Юрій ІВАКІН

„ДЕРЖАВНИЙ РОЗУМ“

ГУМОРЕСКА

Про майстра Сокольського М. В. у нас в перукарні «Обличчя сучасника» давно вже існує тверда громадська думка, що він має справжній державний розум. Та що й казати про нашу перукарню, коли ім'я Сокольського М. В. добре відоме навіть у редакціях столичних газет і у відповідальних установах, куди він чи не щотижня надсилає рекомендовані листи з цінними порадами і пропозиціями.

Ось і сьогодні зранку ділився з нами актуальними думками, які виникли у нього по дорозі на роботу.

— Є, на жаль, ще чимало несвідомих громадян, — казав він, намілюючи щоки клієнтів, — котрі за все своє життя не піднесли на принципову висоту жодного назрілого питання. Треба зобов'язати кожного члена профспілки, щоб не менше як раз на рік виступав із якоюсь корисною ініціативою. Ось ви, Іване Івановичу, — звернувся він до мене. — Що б ви запропонували громадськості?

— Не знаю, — відповів я. — Якось не думав про це.

— Дуже прикро, що не думали. А ви зараз подумайте.

— Справді, не знаю. А втім... Ось я прочитав учора у «Вечірці», що деякі перехожі не дотримуються правил вуличного руху...

— От бачте!.. Отже, ви пропонуєте заборонити перехожим порушувати правила вуличного руху. Правильно! То чому б вам не написати про це в газету?

— Сьогодні у тролейбусі, — втрутівся в розмову мій клієнт, — мене штовхнув якийсь нахаба і...

— Не вибачився? — здогадався Сокольський М. В.

— Де там! Ще й виляяв.

— Дуже цінне спостереження, — схвально констатував Сокольський М. В. — Отже, ваш громадський обов'язок — звернутися до міськради з пропозицією внести постанову про обов'язкову ввічливість пасажирів міського транспорту.

— Один клієнт казав мені, — приєднався до розмови майстер Кошкіндомський, — що окремі письменники пишуть сірі, малохудожні твори.

— Він має рацію. Отож треба сигналізувати в Спілку письменників, щоб вона прийняла категоричне рішення про заборону писати малохудожні твори. Я цілком певний, що такий захід сприятиме дальшому піднесення літератури.

— Правильно! — погодилися ми всі, не виключаючи й майстра Сопроматюка, який за все життя не прочитав жодної книжки і навіть не знає, хто така Агата Крісті.

— Дивлячись на вас, товариш Сопроматюк, — суворо сказав Сокольський М. В., — мені спало на думку увійти до облпрофради з пропозицією рекомендувати кожному членові виробничих колективів прочитати мінімум три високоякісні художні твори.

— Досить і одного! — запротестував Сопроматюк. — Три — хай уже читають інтелігенти!..

— Слухайте мене! — схильовано перервав його юний майстер Гога Самсобішвілі. — Слухайте мене! А якщо написати куди слід, щоб дозволили дуелі?!

Усі розсміялися.

— Не смійтесь! Припустимо так. Я її кохаю. Він її кохає. Що робити? Я його викликаю. Він — боягуз і — відмовляється. Кого вона обирає? Питання ясне!

— А коли він не боягуз? Адже ви можете повбивати один одного!..

— Навіщо вбивати? Хто сказав — убивати? Хай буде по-сучасному: бокс, боротьба самбо...

— Гога — наївний хлопчик, але в його пропозиції є раціональне зерно, — розважливо сказав Сокольський М. В. — Суперника можна викликати на змагання за кращі показники. Кохана жінка, звичайно, якщо вона свідома жінка, а таких у нас більшість, безперечно, віддасть перевагу достойнішому... Чи не так, Розаліс Марківно?

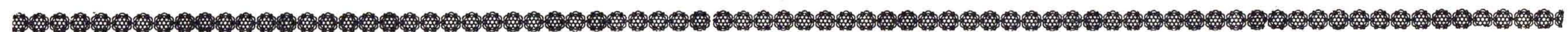
— Краще б ви, Сокольський, подбали, щоб вийшов закон, який заборонив би чоловікам обманювати довірливих жінок... — уїдливо відповіла маєнікюрниця, у якої нещодавно був невдалий роман із нашим майстром.

— Вашу скаргу, Розаліс Марківно, ми вже розглядали на місцевому, — зауважив завідуючий товариш Алокаліпсьюк Григорій Матвійович. — Є речі важливіші. Наприклад, написати до міськради листа, щоб вона зобов'язала стригтися всіх довгогривих...

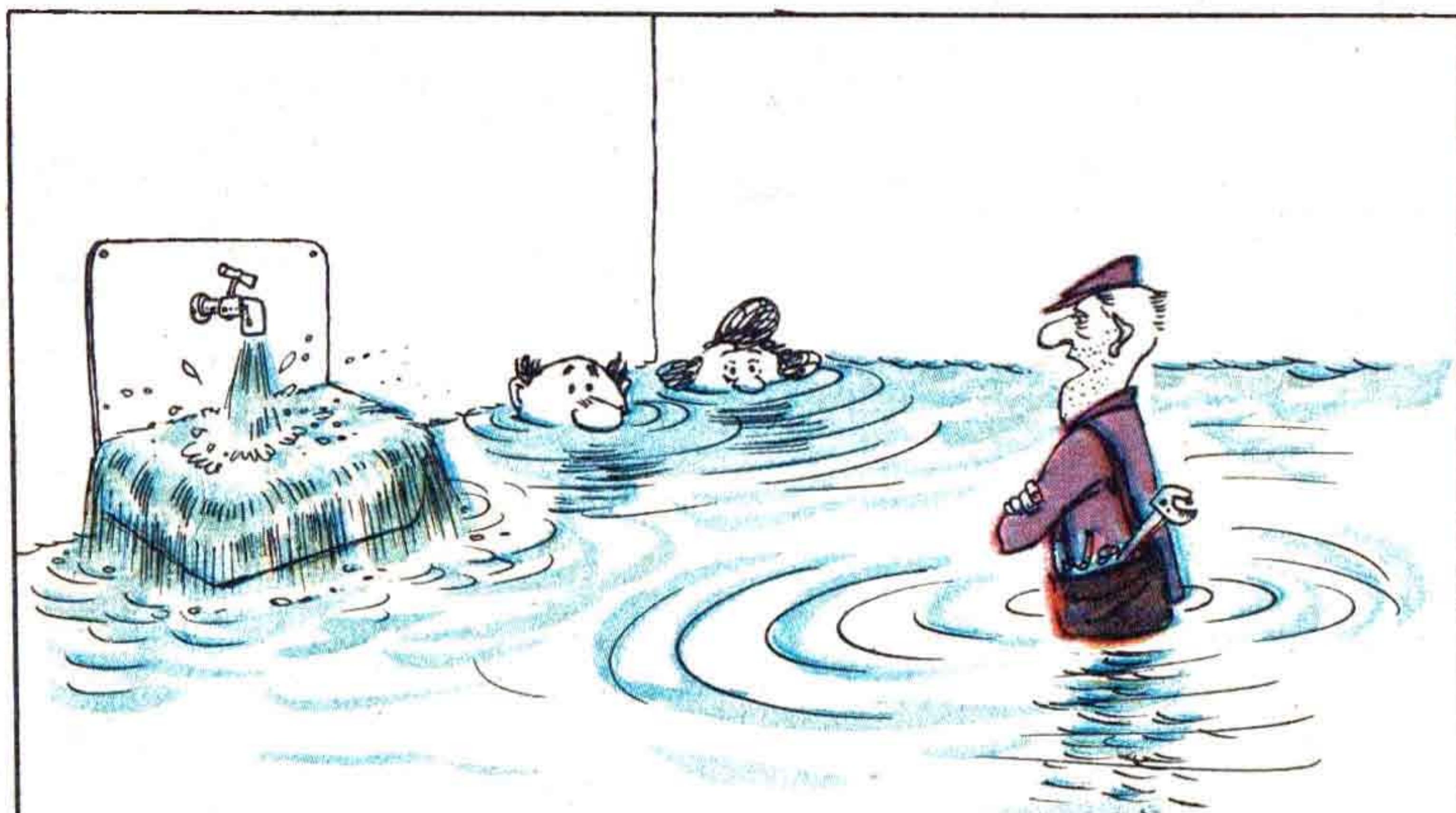
— І бородатих!.. — додали ми хором.

— А я б запропонував міськраді опублікувати постанову про заборону перукарям розмовляти під час роботи!.. — раптом озвався клієнт Сокольського М. В.

Усі ображено замовкли. Це був якийсь випадковий клієнт. Ще тільки сівши у фотель, він прилюдно попередив, що не користується одеколоном. Він, вочевидь, не розумівся у тонкій специфіці роботи майстрів стрижки і гоління. Бо що ж це за перукар, якщо він не розмовляє за роботою!..

Мал. О. АЛЬОШИЧЕВА

— Ви кликали слюсаря? Так у чим річ?..

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

У інваліда другої групи М. З. Коплика із селища Жовтневого на Сумщині поцуплено будівельний матеріал. Злодій знайшовся і в гріхах своїх признався. Але працівники Білопільського районного відділу внутрішніх справ на крадіжку як слід не реагували. Більше того, відмовили Копликові у порушенні кримінальної справи — «виду нецелесообразності». Про це йшлося у фейлетоні «Не ті нерви» («Перець» № 12). Начальник відділу внутріш-

ніх справ Білопільського районного виконкому т. Савченко повідомив редакцію, що факти підтвердилися. Після виступу журналу лісоматеріал повністю повернуто т. Коплику; інспектора карного розшуку т. Бакуменка, який безвідповідально поставився до перевірки заяви Коплика, з органів внутрішніх справ увільнено; т. Смолянинова, який не забезпечив керівництва райвідділом внутрішніх справ, з посади начальника знято.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

— Ну є фокусник цей Іваненко!..

Очей не закривайте

І у рот води не набирайте

1.

Село Горбанівку, власне — Горбанівський будинок відпочинку, з давніх-давен омивали і омивають три озера.

— Омивало і четверте, так його браконьєри нічної пори скапустили...

Сюжет такий: із озера голосненько і тоненько дзюркотіло два струмки. Браконьєри додивлялися і додивилися: струмки течуть, а карасики в браконьєрські руки не пливуть. Дірочка мала — не пролазить.

Нічні лацюги знали, куди штрикали і чим шурхати: кайлами й ломами пробили діромаху. Вода рвучко на капусти попливла і за собою рибу потягла — маленьку і величеньку.

Ломи і кайла одразу знайшли. Браконьєрів і досі шукають.

2.

У будинку відпочивають шахтарі, сталевари, металурги з Донецька, Во-

рошиловграда, Запоріжжя. Але головним чином сюди на відпочинок ідути робітники і службовці з полтавських заводів і фабрик.

Підкresлюємо: Горбанівський будинок відпочинку — будинок профспілковий.

Але вірте не вірте, їй-бо, правду кажемо: за останні десять років нам ні разу не довелося бачити тут жодного представника із керівництва профорганізацій.

Ну, хай з Кременчука чи з Лубен (до слова — звідтіль найбільше робітників у Горбанівці відпочиває) важкенько добиратися до Горбанівського дубового гаю. І ніколи, скажімо, та й далеченько. Але щоб полтавським заводським профдіячам не побувати й не поцікавитись, як проводять тут профідпустки полтавці — це вже ні в які ворота не лізе. Недалеко ж — поблизу самісінької Полтави.

Не було такого приємного випад-

ку, щоб і представники Полтавської облпрофради тут побували.

3.

Часом мудрі люди резонно показують на будинок відпочинку «Лісові поляни», теж поблизу Полтави.

«Лісові поляни», збудовані на кошти колгоспів Полтавського району, втішають культурою відпочинку, багатством комунально-побутових умов (чудесний клуб, багатоповерхові світлі будинки, прекрасна поліклініка, ванни, простора й дальня, прекрасна кухня). Вони набагато відрізняються від будинку «Горбанівський», який профорганізації численних полтавських заводів і фабрик тримають, як ото кажуть, у «чорному тілі».

Беремо простеньке: у будинку «Лісові поляни» маленьку річечку розчистили, розширили; обладнали тут хороший пляж.

Беремо «Горбанівський»: довкола тихо хлюпотять озера. Одне озеро, найчистіше і найбільше, жene свої хвилі мало не до йальни. Ідеш у йальню, узяв би й перед обідом пірнув, освіжився — і за стіл. Так ні, відпочивальникам дали озеро для купання аж за п'ять кілометрів, а озера, що вилискують майже на території будинку, віддали інституції, яка розташована за десять кілометрів від Горбанівки.

Ідуть відпочиваючі у те далеченьке озеро скупатися, а там купають і обмивають: і мотоцикли, і легкові, і вантажні машини.

Словом — мінералізують...

4.

Років із чотири тому почали в Горбанівці методично підтримувати природу.

Першим почав пивний завод. Директор — Хоменко Галина Якимівна.

На допомогу «сіячам» отрути активно включився і молокозавод. Директор — Бондаренко Василь Маркович.

Спільно — комплексним ударом — смердюкою рідиною усе живе потруїли: рибу, птицю, рослини...

А з правого флангу племінно-бугаяча ферма — директор Юрій Іванович Ткаченко — такий сморід фугонула до будинку відпочинку, що хоч стій, хоч падай.

* * *

От я і питаю полтавських профкірників: а чи не пора покласти край цим неподобствам? Чи не пора повернути Горбанівці її прекрасну природу, її чудовий колишній мікроклімат?

Думаю, що пора. І тому кажу їм: очей не закривайте, в рот води не набирайте!

Ол. КОВІНЬКА.

В наш вік великої напруги,
В наш світлий, неповторний час,
Звідкіль він — скептик недолугий,
Звідкіль з'явився поміж нас?
То злісно зирка,
То лестиво
Хитрючим лисом підступа,
Пригадивши патлату гриву,
Ще довшу, ніж колись в попа.
Між нас — чужинець: ходить гостем.
В очах — глупоти й глуму сплав.
Чи він нагледівся чогось там,
Чи хотіть йому що нашептав?
Коли серйозну хотіть розмову
Про щось важливе почина,
То він скептично зводить брови,
Або плечима, знай, стена.

Петрусь БРОВКА

СКЕПТИК

Бува, у всіх ясніють лиця,
Серця промініться теплом,
А він
Бурмоситься і злиться,
Мов лізуть в зуб йому свердлом!
Здобутки, визначні події —
Це він применшувать мастак:
— От в них, — киває, — там уміють...
А в нас не те... А в нас не так...
Він може всю вечірку дружню
Засипати зливою образ.
Звідкіль цей скептик осоружний,

Звідкіль з'явився поміж нас?
З якого лігва чи з барлога
До нас він витоптав стежки?
Адже, відомо,
Не такого
Пустили в світ його батьки!
Бо ж він — неслава дому, роду,
І сором їхній, і ганьба —
Він з тої ницої породи,
Шо під собою сук руба.
А що робить з ним — обминати?
Ні, час настав: без зайвих слів,
Струснуй за гриву, за патлату,
Та так —
Щоб, врешті, зрозумів..

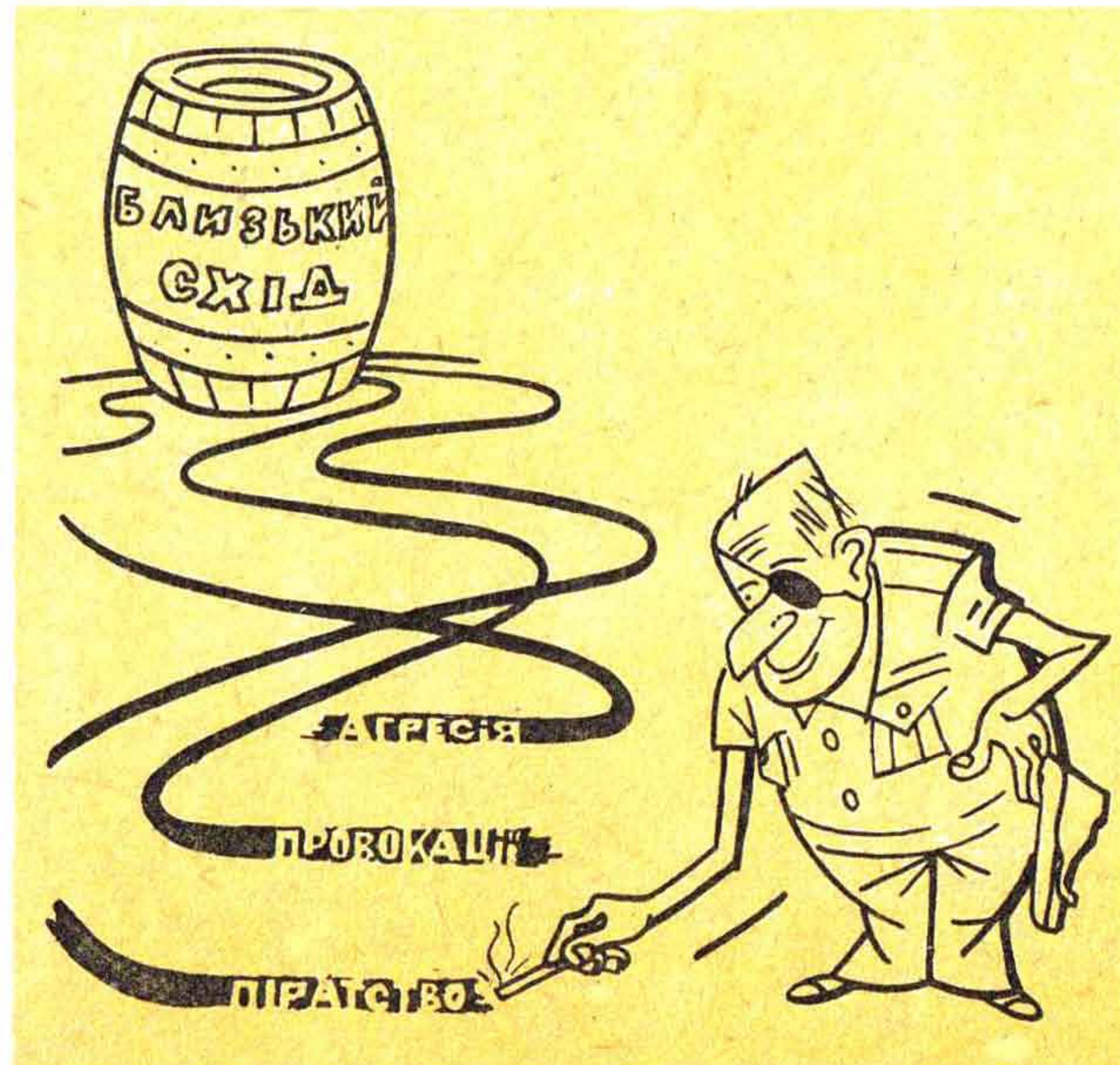
З білоруської переклав
Ів. НЕМІРОВИЧ.

СКУПІ СУСІДИ

За столом під час обіду —
ні сіло, ні впало —
— Ну й скупі ж у нас сусіди! —
хлоп'я проказало.
— Не вигадуй! — grimнув тато. —
Їж, холоне каша!
Гриць зіщуливсь винувато, але знову каже:
— Того крику й біганини там було — ви б чули, як учора їх дитина копійку ковтнула!

Анатолій СЕМЕНЮТА.

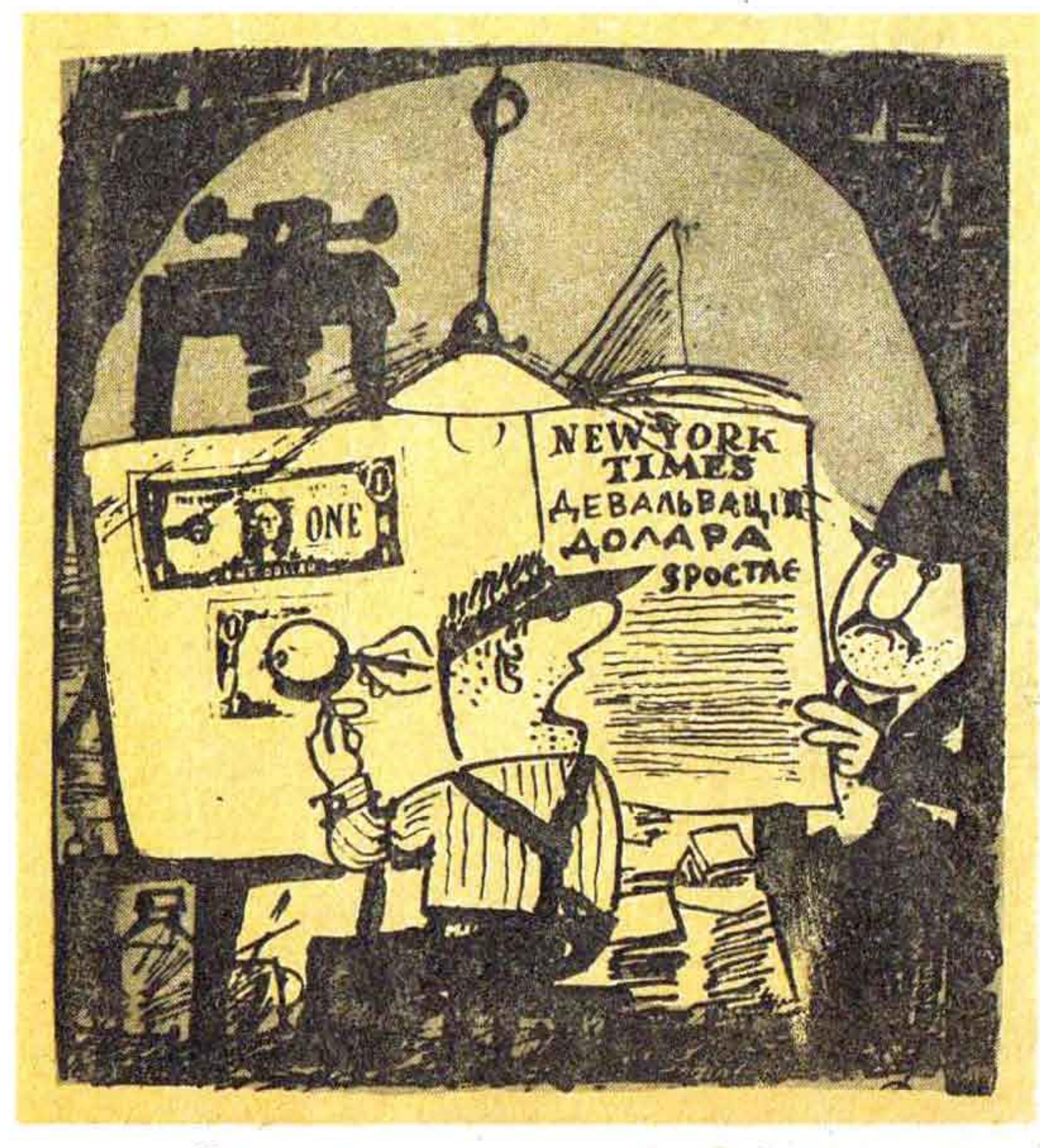
ІНОЗЕМНА САТИРА

Без слів.

Без слів.

— Якщо так триватиме й далі, то ми не покриємо навіть накладних витрат.

УСЕ ВИЩЕ Й ВИЩЕ

Намагаючись допомогти домогосподаркам успішніше боротися з інфляцією, урядові спеціалісти з деякого часу щодня дають поради, як продукти слід купувати. Єдиний недолік цієї зворушливої турботи про покупців: рекламиуючи найдешевші продукти, спеціалісти мимоволі сприяють роздуванню цін на них і навіть створюють їх нестачу.

В цьому я сам нещодавно переконався на власному досвіді. По радіо ми з дружиною почули таку рекомендацію урядового спеціаліста з питань харчування: «Радимо домогосподаркам сьогодні купувати камбалу, яка є в необмеженій кількості. В цій рибі міститься стільки ж білків, як і в хорошому біфштексі із вирізки».

— Ось що нам підходить, — сказав я дружині. — Піду в магазин і куплю камбалу!

Мабуть, інші теж чули цю рекомендацію, бо коли я прийшов у магазин, то біля рибного прилавка стояла довжелезна черга домогосподарок, які палали бажанням придбати камбалу. Продавці, налякані небувалим напливом покупців, з неймовірною швидкістю відпускали рибу. Поряд стояв керуючий магазином і після кожної покупки міняв цінник. Коли я зайдов у торговельний зал, камбала йшла по ціні 59 центів за фунт. Через дві години, коли підійшла моя черга, ціна збільшилася до 1 долара 80 центів, причому кожному покупцеві відпускали тільки одну рибину.

Я подзвонив дружині і сказав, що, на мою думку, обід із камбали обійтеться надто дорого.

— Тільки що чула по радіо, — сказала вона у відповідь, — що варто споживати якомога більше цибулі. Спробуй роздобути її.

Я повісив телефонну трубку і по-прямував до овочевого прилавка.

— У вас є цибуля? — запитав у продавця.

У відповідь він розсміявся:

— Уже чотири години як скінчилася!

— Але ж моя дружина щойно почула по радіо, що «покупка дня» — цибуля...

Очевидно, радіостанції прокручували старий запис. Про цибулю оголосили сьогодні вранці. Коли вона знову надійде в продаж, то, гадаю, ціна на неї буде вища, ніж на спаржу.

Я знову набрав домашній телефон, — Цибулі нема, — сказав дружині.

— Що там іще рекомендують?

— Зажди хвилинку: передають новий бюллетень... Негайно купуй телячий мозок!

Я кинувся до м'ясного відділу. Довелося протоплюватися через юрум домогосподарок. Три поважні леді накинулися на мене з кулаками.

— Ми перші за телячим мозком! — рішуче одрізала одна з них.

Продавець за прилавком оголосив:

— Тільки-но ми одержали розпорядження підняти ціну на телячий мозок до 2,5 долара за фунт!

Черга відринула од прилавка.

— Схоже на те, що скоро нам по-рекомендують купувати конину, — пробурмотів я.

— Ви сказали — конина?! — вигукнула жінка, що стояла поряд зі мною.

— Еге ж, я сказав — конина!

— Цей мужчина каже, що рекомендується купувати конину. Він зараз почув це по радіо!

Натовп ринув до прилавка, і керуючий приготував нові цінники. Коли я виходив із магазину, конина коштувала 4,5 долара за фунт.

Переклад з англійської.

Вісті з того світу

Щоденні вбивства, пограбування, підпали, насильства — це сьогоднішня Швеція... Злодійська зграя майже відкрито діяла протягом місяця у центрі Стокгольма. У місті Євле поліція затримала садиста, котрий накинувся на дванадцятирічну дівчинку. У Крамфорсі місцевий пожежник власноручно підпалив ліси, заводи, будинки, щоб побільше заробити на гасінні пожеж... Поліція уже не в змозі справитися з хвилею злочинності.

(За повідомленнями шведської преси).

Мешканці Раасея — шотландського острова у групі Гебрідів — покидають свої домівки і виrushaють світ за очі. Причина — відсутність доброкісної прісної води. Хоч муніципалітет Раасея і зібралось було замовляти проект сучасного водопроводу, та на заваді несподівано став господар острова — землевласник Грін. Він вирішив будь-що урвати за свою згоду на проект максимальну суму фунтів стерлінгів. Отож, побачивши, що перспектив одержати воду поки що немає, жителі острова тікають із рідних місць.

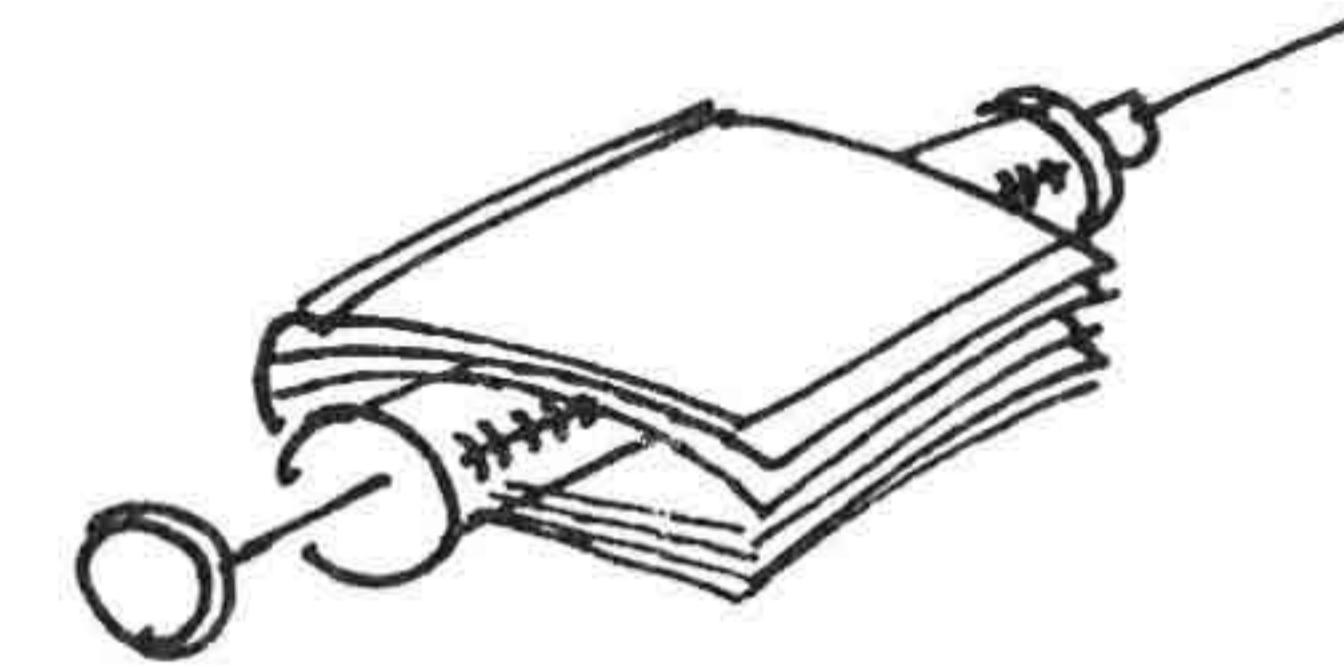
(За повідомленнями англійської преси).

— Мені заломили руки й примусили стати навколішки. Чи-мось гострим шпигонули у спину. Потім пригнули обличчям до бруку. Забравши усе з кишень, бандити зникли...

Пограбування, про яке розповів житель Лондона, було не зовсім звичайним. Банда, що напала на нього, складалася з... дівчат. Це нова риса англійської злочинності — жіночі зграї. Кримінальна статистика стверджує, що їх кількість невпинно зростає.

(«Тайм», Нью-Йорк).

Наркоманія набрала у Сполучених Штатах масштабів епідемії. З 1968 року кількість осіб, що вживають героїн, подвоїлась. У Нью-Йорку вживання героїну серед учнів середніх шкіл зросло за цей час на 400 процентів. Поширення наркотиків, яке здійснює мафія, стало одним із головних джерел прибутків злочинного світу Америки.

(За повідомленнями американської преси).

Поліція розстріляла демонстрацію гірників золотодобувної компанії «Англо-Америка» поблизу Йоганесбурга. Гірники-негри вимагали підвищення зарплати. Це — сьогоднішня Південно-Африканська Республіка.

(Агентство «Рейтер»).

У Сполучених Штатах 1971 року 55 процентів усіх грабіжників і 47 процентів усіх гвалтівників становили молоді люди віком до 21 року. Кількість американських громадян молодших 18 років, заарештованих за вбивство, зросла з 1966 до 1971 року на 87 процентів. Кількість каліцтв, заподіяних 10—14-річними дітьми, зросла за десять років на 300 процентів.

(«Шпігель», Гамбург).

Злочинність у Англії досягає загрозливих розмірів. У брошурі члена британського парламенту Нормана Фоулера «Ціна злочинів» говориться: «Злочини стають все серйознішими і жорстокішими. За останній рік кількість пограбувань у англійських містах зросла порівняно з попереднім роком на 24 проценти, кількість серйозних поранень, убивств і замахів на життя — на 21 процент».

(«Гардіан», Манчестер).

Близько 70 тисяч жителів Венеції покинули своє місто за останні двадцять років. Доведені до відчаю нестримним зростанням інфляції та дорожнечі, викликаних бажанням власників туристських компаній перетворити Венецію на «закритий туристський клуб» для багатих іноземців, люди шукають собі притулку в інших містах Італії.

(За повідомленнями італійської преси).

Казимир Генріхович АГНІТ

Зовсім недавно мистецька громадськість відзначила 75-річчя від дня народження видатного українського радянського художника-сатирика, комуніста Казимира Генріховича Агніта. До цієї дати «Перець» опублікував сторінку нових робіт митця — робіт, позначеніх високою майстерністю, глибокою партійністю, справжньою публіцистичною, іскрометним гумором.

І от Казимира Генріховича не стало.

Не стало одного з найталановитіших наших майстрів політичної карикатури, не стало людини, яка піввіку свого життя віддала вірному служженню партії, народу, справі комунізму.

Перші роботи К. Г. Агніта з'явилися у київських газетах і журналах 1923 року. Відтоді художник весь час знаходився у центрі громадського та політичного життя. Завдяки повсяк-

денній співпраці у партійній пресі Казимир Агніт уже на початку тридцятих років став одним із визначних радянських сатириків. Його карикатури на верховодів капіталістичного світу, на спекулянтів, дармоїдів, бюрократів швидко завоювали визнання та популярність.

У роки Великої Вітчизняної війни К. Г. Агніт весь свій талант художника-бійця присвятив боротьбі проти фашизму. Близкучі роботи митця з серії «Гітлерія» по праву стали класикою нашої сатиричної графіки.

Десятки років не сходило ім'я К. Г. Агніта зі сторінок «Перця». Людина виняткової працездатності, близкучий майстер карикатури, сатиричного плаката, дружнього шаржу, Казимир Генріхович до самого останнього дня залишився на бойовому посту.

Тепер, коли майстра не стало, на бойовому посту залишається його творчість. А творчість — невмируща.

аби міні вчитися. Бо як кончу всерівно вирнуся в рідне сіло».

(З листа).

«У дворі злая собана. Знаноміс заходить вона не кусаєця».

(З об'яви на хвіртці).

Надіслав В. ГАВРИЛЕЦЬ.

* * *

«Коли я прийшов додому, то моя жінка була в нетверезому стані. Я почав її ляяти, а вона підзвонила в моліцію. Вона сама вчинить скандал, визве міліцію і мене кожного разу направляють у твірзені...»

(Із пояснювальної записки).

Надіслав Л. МИГАЛЬ.

* * *

«Сьогодня всім рибалкам-любителям прибути на лодочну станцію для метанія ікри изготавливати нерестилища».

(Оголошення).

Надіслав О. ГАЛИЦЬКИЙ.

* * *

«Позаяк Іван мене ошукав як розливали втрьох два літри могоричу, то він ухитрився випити належний мені стакан горілки, отож я і вдарив тоді со злості його прямо в вухо...»

(Із пояснення в суді).

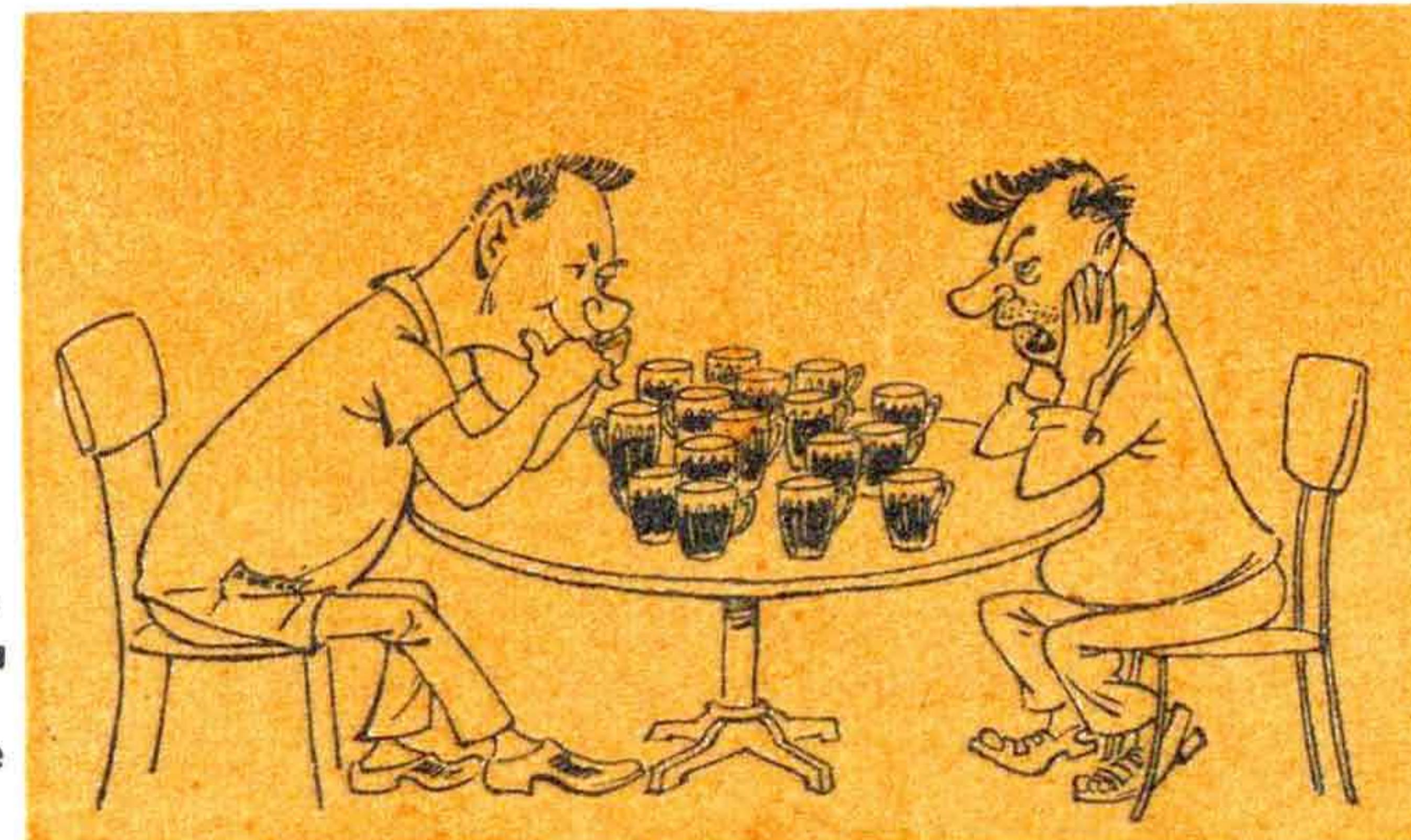
Надіслав І. ЦЬОХЛА.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

ГУМОР ПОБРАТИМІВ

Малюнки із журналів «ЧАЯН», «КАПКАН», «ХЕНЕК»

**У світі
тварин**

— Люблій друже, я задушу тебе в обіймах, — сказав Удав Кроклику.

— Що наше життя? Гра! — казала Кішка, граючись із Мішкою.

— Я працую в науковому інституті, — вихваляється піддослідний Кролик.

— Я п'ю за здоров'я людини, — присмоктавши, сказала П'явка.

Скільки Пегасів перетворено на дійних корів!

— Треба жити повнокровним життям, — повчав Комар.

— Я річ у собі, — вихваляється Слимак.

— У нас однакова точка зору — ми обидва дивимось із висоти пташиного польоту, — сказав Індик Соколу.

Олег СЕІН.

м. Київ.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

★ Про низькі смакові якості сиру, що його виробляє Ковельський сирзавод, розповідалося у замітці «Як сир — так і ложкою» («Перець» № 13).

Заступник голови Волинського обласного комітету народного контролю тов. Ніколайчук повідомив редакцію, що рішенням Ковельського міського комітету народного контролю на директора сирзаводу Євчева зроблено грошове нарахування у сумі 100 крб.; головному інженерові Бордуну та інже-

нерові-технологу оголошено суверну догану,

★ У «Перці» № 14 у фейлетоні «Плата за страх» наводився ряд фактів про зловживання, окозамілювання та порушення у виплаті премій у тресті «Харківводбуд».

Після виступу Перця керівним працівникам тресту запропоновано повернути незаконно одержану премію в сумі 2737 крб.

Фейлетон обговорено на нарадах працівників тресту та в його підіомочих організаціях.

Головний редактор
Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: М. БІЛКУН, С. ГЕРАСИМЧУК, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ,
Д. МОЛЯКЕВІЧ, С. ОЛІЙНИК, І. СОЧИВЕЦЬ (відповідальний секретар), В. ЧЕПІГА
(заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО
«РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 41-89-12, 41-89-17, 41-89-15. Для телеграм: Київ Перець.

Журнал «Перець» № 21 (919)
(на українському языку).

Виходить двічі на місяць. Ціна 24 коп.

Здано до набору 2. X. 1973 р. Підписано до друку 17. X. 1973 р. БФ 37745.
Папір 70×108^{1/8}. Фіз.-друк. арк. 2. Умовн.-друк. арк. 2,8. Обл.-вид. арк. 4,51.

© Журнал «Перець», 1973 р.

Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94. Зам. 04884. Тираж 2 620 000 прим.
Отсканировал О.ЛЕСЬКИВ, обработал А.ЛЕБЕДЕВ для <http://perec-ua.livejournal.com/>

Чілі у лапах скажених горил.